ՍԱՐԴԱՐԱԲԱԴ
SARDARABAD

BUENOS AIRES
AÑO XIV
Nº 513
Nº 514
Miércoles
30/11 y
7/12 de
1988

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

Los azeríes persiguieron y mataron a armenios, incendiando sus viviendas

Moscú, 24 (AP). Días de terror vivieron los armenios residentes en Bakú, Kirovaban y Najichevan, por la acción de azeríes enardecidos que por millares salieron a las calles y, portando el retrato del ayatollah Khomeini, quisieron vengar en los residentes armenios de esas tres ciudades el justo reclamo armenio por la reincorporación de la región de Artsaj a Armenia.

Aún no ha podido determinarse la cantidad de armenios muertos, siendo centenares los heridos. Y son multitud los armenios que procuran escapar, habiéndose enviado desde Ereván gran número de helicópteros para el rescate puesto que, especialmente en Kirovabad, los azeríes rodeaban las ciudades para que los armenios no pudieran salir. Precisamente en Kirovabad es donde los hechos parecen haber sido más trágicos, habiéndose llegado hasta a incendiar las viviendas de 15 armenios.

La gravedad de los hechos ocurridos ha obligado a enviar tropas y tanques, las cuales en algún momento fueron desbordadas por los azeríes enardecidos, quienes mataron a un teniente y a dos soldados de dichas fuerzas. Estos hechos promovieron que volvieran a producirse manifestaciones de repudio en Ereván, donde el pueblo salió nuevamente a la calle.

Las autoridades consideraron necesario establecer el toque de queda en Bakú, Kirovabad y Najichevan, el que regirá de las 10 de la noche hasta las 5 de la mañana. Esta medida también alcanza a Ereván, rigiendo entre la medianoche y las 6 de la mañana.

"Las ciudades están ahora bajo el control del ejército", dijo Musa Mamedov, Jefe de Prensa del Ministerio de Relaciones Exteriores de Azerbaijan. "La situación es aún difícil".

Civiles dialogan con fuerzas militares.

Según informaciones obtenidas, los azeríes se habrían levantado en Bakú al enterarse de que los armenios estaban construyendo en un bosque de Artsaj una planta de aluminio, de acuerdo con los planes de desarrollo ordenados por el Kremlin para dicha región. El lugar donde se asentaría dicha planta, según la misma información, constituiría uno de los santuarios nacionales de los azeríes, quienes consideran que se lo ha profanado.

UGAB solicita informes sobre la violencia

Una delegación de la filial local de la UGAB visitó la embajada de la URSS de Buenos Aires, a los efectos de entregar el siguiente petitorio.

Buenos Aires, 30 de noviembre de 1988

Al Excelentísimo Embajador de la Unión de las Repúblicas Soviéticas en la República Argentina.
Don Oleg Kuasov
Su excelencia:

Nuestra institución se fundó en 1906 ante una necesidad del pueblo y la nación Armenia: socorrer a nuestros connacionales, víctimas de la barbarie turca, estableciéndose como principios fundamentales la filantropía y la exclusión de carácter político o ideológico.

La integración de una parte de la Armenia histórica a la Unión Soviética, aseguró al pueblo armenio un suelo patrio en donde, con seguridad física, pudo desarrollar su cultura, educación y progresar científica y económicamente.

Sin embargo, hoy, la Unión General Armenia de Beneficencia, de Buenos Aires, así como también sus filiales hermanas en los 5 continentes, está profundamente preocupada por las alarmantes noticias provenientes de Armenia, donde nos aseguran que en Kirovabad, Bakú, Nakhichevan, la población armenia es nuevamente víctima de persecuciones, matanzas y violaciones de todo tipo, que obligan a nuestros hermanos a evacuar Azerbaijan.

Su Excelencia, el propósito de esta nota es solicitar de Ud. información precisa y oficial, sobre los acontecimientos enumerados y si nuestros hermanos Armenios en Azerbaijan gozan o no de la protección debida.

Saludamos a Ud. con nuestra consideración.

Rubén Kechichian
Secretario General
Antranik Ekshian
Presidente

Azerbaijan deporta a los armenios

Moscú, 29 (AP) Según información de fuentes oficiales armenias, las autoridades de Azerbaijan estarían deportando a contingentes de armenios, mientras que millares habrían huído para evitar ser víctimas de la violencia.

Según la televisión soviética, la situación entre armenios y azeríes continúa siendo **"compleja y tensa"**, encontrándose las capitales de las zonas en tensión bajo control militar.

Por su parte, el vicedirector de Armenpress, Ren Ananikian, manifestó en Ereván que Azerbaijan está adoptando una política que consiste en expulsar a los armenios de esa república. **"Actualmente está teniendo lugar una deportación abierta de armenios; los azeríes han cambiado de táctica: en vez de asesinatos, queman las casas, cometen actos de vandalismo y obligan a la gente a abandonar el lugar de residencia de muchas generaciones de armenios.**

La región de los desmanes

Según la misma fuente, hasta ahora son 12.483 los refugiados armenios que han salido de Azerbaijan con destino a Ereván, creyéndose en esa capital que el número de refugiados llegará a 200 mil.

Armenia conmemora el 24 de abril

Un telegrama fechado el 23 de noviembre recibido de S.S. Vazkén I°, Catholicós de todos los Armenios, dice lo siguiente:

Con el corazón confortado les notificamos que ayer el Sóviet Supremo de Armenia, en pleno, votó por unanimidad una ley condenando como crimen contra la humanidad el Genocidio organizado en 1915 contra los armenios por la Turquía otomana.

"El 24 de abril está aceptado como un día oficial de duelo nacional.

"Que Dios guarde a los armenios con bendición.

Vazkén I°
Catholicós de todos los Armenios"

San Pablo

Fallece el dirigente Ramgavar Avedis Shahinian

Ընկ. Աւետիս Շահինեան ոչ ևս է. Տես էջ 14

El domingo 26 de noviembre pasado se produjo en la ciudad de San Pablo (Brasil) el fallecimiento del dirigente Ramgavar **señor Avedis Shahinian,** Presidente Honorario de la Agrupación Armenag Iegarian de la ODLA de San Pablo.

El extinto, que desaparece a los 76 años de edad, había nacido en Marash, habiéndose trasladado con su familia a Aleppo (Siria), donde residió hasta su afincamiento en Brasil, en el año 1962. Allí se incorpora a la vida comunitaria, siendo uno de los factores decisorios en la organización de la filial San Pablo de la Unión General Armenia de Beneficencia, en 1964. También actuó en el ámbito de la Iglesia Apostólica Armenia, siendo miembro del Consejo de los Cuarenta Representantes de la colectividad armenia del Brasil. Desde su juventud militó en las filas del Partido Ramgavar, en el cual tuvo diferentes cargos, en Aleppo y en San Pablo. *continúa en pág. 3*

San Pablo / Brasil

Clube Armênio Inaugura Ginásio Poli - Esportivo

A coletividade armênia de São Paulo passou a contar, a partir de setembro, com mais um Ginásio de Esportes. E o Ginásio Poli-Esportivo da SAMA - Clube Armênio, que segundo o vice-presidente da entidade, Hagop Chofakian, foi construído visando atender a um anseio da juventude armênia.

A idéia de construir-se uma área de lazer e esporte da área de lazer e esporte na SAMA era antiga, "há quase quinze anos pensávamos nessa construção", afirma Hagop Chofakian. Há aproximadamente 15 meses a diretoria presidida por Hovhannes Zeitunlian decidiu empreender uma campanha visando arrecadar fundos para a construção do Ginásio; simultaneamente ao início da campanha começou a construção. A administração da obra foi assumida com empenho e dedicação por Kevork Jorge Kumruyan, ex-presidente da SAMA, que abdicando-se de sua vida particular, dedicou-se inteiramente a ela e infelizmente, faleceu pouco tempo antes da inauguração do Ginásio. Setrak Zeitunlian deu continuidade ao trabalho, empreendido por uma Comissão, que tinha também a participação de Sarkis Ekizian, administrando a parte financeira e de outros membros do Clube Armênio.

O novo Ginásio de nossa coletividade está localizado no mesmo terreno onde está sediado o Clube Armênio (Rua Professor Ascendino Reis, 1450), ocupa uma área de aproximadamente 1000 m2, contando com quadras poli-esportivas; piscinas; sauna; sala de ginástica; lanchonete; quiosques e churrasqueiras; play-ground; sala de jogos; sala de snooker; um amplo salão social e a parte administrativa.

Para que este "sonho da juventude" se transformasse em realidade foi preciso muita dedicação, não só dos membros da diretoria e da Comissão de Obras, mas de muitos membros de nossa coletividade.

Externato Jose Bonifácio Comemora 60º Aniversário de Fundação

O Externato José Bonifácio - Escola Turian da Comunidade Armênia - famoso pela tradição e alto nível de ensino, está completando seu 60º aniversário de fundação.

A escola armênia mais antiga de nossa coletividade, que hoje oferece cursos desde o maternal (para crianças acima de 3 anos de idade) até o II Grau Completo, comemorou a data marcante em 16 de setembro passado, quando foi realizado pela Comissão Porjeto Pró-Escola do Externato, coordenada pelo Dr. Levon Badiglian Neto, um jantar, com a participação do Conjunto Música Armênia 100 X 100, de Buenos Aires.

No Salão do Clube Armênio significativa parcela de nossa coletividade e grande número de ex-alunos do externato, estavam reunidos prestigiando esta atividade organizada sob os auspícios da Diocese da Igreja Apostólica Armênia do Brasil, representada pelo Bispo Datev Karibian - Prelado Titular.

O grande número de personalidades e entidades que ofereceram apoio cultural ao evento, dentre elas, a Associação Cultural Tekeyan, deixou evidente o prestígio desta instituição de ensino, que tem como mantenedor o Conselho Administrativo Central da Com. da Igreja Apostólica Armênia do Brasil, presidido por Archavil Donelian e como diretores o Padre Yesnig Guzelian (área de armênio) e a prof. Takui Sarkissian.

TERKA

S.A.C.I.F.I.yA.

Fábrica de tejidos

Fábrica:

Av. Dr. Arturo Illia 2740 - (1754) San Justo Bs. As.

T.E. 651-1651/0634

Administración y ventas:

Moreno 1235 (1091) Cap. T.E. 37-3829/6102

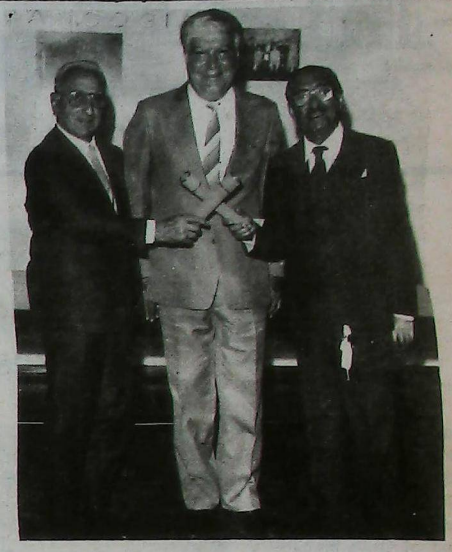

Zaven Der Haroutinian miembro honorario de UGAB

Como anunciáramos en nuestra edición anterior, durante la 75° Asamblea de UGAB Central celebrada en Toronto (Canadá), el Presidente Vitalicio, señor Alex Manoogian, otorgó al Presidente de la filial San Pablo, señor Zaven Der Harutiunian el diploma de miembro honorario de esa entidad central.

El señor Der Harutiunian es uno de los gestores del renacimiento de la filial paulista de UGAB, a cuyo florecimiento se dedicó con ahinco y alto espíritu patriótico, esfuerzo que también volcó a favor de la Iglesia y de la escuela armenia, ganando la simpatía y el respeto de la colectividad de la América del Sur.

Zaven Der Harutiunian es uno de los buenos amigos de **Sardarabad**, que apoya la obra constante que realiza nuestro semanario por la preservación de la armenidad.

Con este feliz motivo, el Consejo Directivo de O.D.L.A., la redacción de **Sardarabad**, así como "La Voz de Tekeyan" (Montevideo), hacen llegar un saludo muy especial al señor Zaven Der Harutiunian y se congratulan por el honor que le ha sido conferido.

Dez Jovens de Nossa Coletividade Enfeitam o Baile de Debutantes da UGAB

O Baile de Debutantes da UGAB, evento aguardado com grande ansiedade, foi uma festa sensacional, que contou com animação da Orquestra SP 3 New Band e com o talento do tecladista André Istephanian, de Buenos Aires.

Reunindo um número espetacular de convidados, o Baile, no Esporte Clube Sírio, em 24 de setembro passado, alcançou seu ápice quando as elegantes debutantes foram apresentadas por Marcos Mello e posicionaram-se na passarela, para com seus pais e padrinhos dançar a tradicional valsa.

Zaven Der Haroutiounian, presidente da UGAB, usou da palavra para saudar as debutantes, que tiveram como paraninfos o casal Nerces Vartanian, representado por Jack Vartanian (filho do casal).

A animação foi total e houve muito entusiasmo com o sorteio de um aparelho de som, doado pela UGAB e de duas passagens no Cruzeiro de "Confraternização entre as Comunidades Armênias da América do Sul", que está sendo organizada em São Paulo.

As estrelas do baile foram as dez debutantes, que mereceram muitos cumprimentos pela beleza e simpatia. São elas:

Lucyenne Kerimian Sarkisian, Eliane Israelian, Mari Gabriella B. Agopian, Ana Carolina Nersessian, Luciana Baronkloyan, Renata Chachian, Denise Karaboyadjian, Patrícia Aghazarian, Simone Guizzi, Silvia Helena S.R.S. de Barros.

Evtushenko llama a la conciliación entre armenios y azeríes

Moscú, 28 (AP). "En esta hora insoportablemente atormentadora por la sangre inocente que se derrama, ruego a la intelectualidad azerbaidjana contener el odio con la fuerza de la palabra y el ejemplo personal. también llamo a la intelectualidad armenia a impedir que el pueblo tome el camino de la venganza que sólo traerá nuevas víctimas", dijo hoy el poeta Evgueni Evtushenko, en un llamado a la tranquilidad entre armenios y azeríes.

Más adelante, Evtushenko propuso que diez de los mejores representantes de cada pueblo se sienten a la mesa de conversación para que encuentren pacíficamente una solución a los conflictos. "Estoy convencido de que únicamente un acuerdo adoptado en forma conjunta será la solución. Reconozco que estas conversaciones serán prolongadas y dolorosas, pero un compromiso principista será mejor que cualquier solución venida de afuera, que se aplique mediante la violencia".

"No organicen un Ulster caucásico, pues con ello condenan a una interminable efusión de sangre, no solamente a sí mismos sino también a sus nietos. Las gotas de sangre que caigan sobre la tierra, son una semilla venenosa, de la que nace el árbol de la muerte, cubierto con esas mismas gotas de sangre. No sean jardineros de los árboles de la muerte, en los que crece la sangre. El odio conduce al atolladero". "La diferencia de Fe y nacionalidad -culmina el poeta- no debe dividir a las personas, pues la religión más suprema es la persona y la nacionalidad mas suprema es la persona. Y la noción de "Persona" no existe sin la noción de "Humanitarismo".

Los azerbaijanos defienden la tenencia de Artsaj

Moscú, 22 (AFP). Medio millón de azerbaijanos se reunieron en el centro de Bakú, reclamando que la disputada región de Artsaj siga perteneciendo a esa República.

Tanto la población de dicha región, como la de Armenia, continúan pidiendo el reintegro de una tierra que les pertenece.

Esta protesta de los azerbaijanos, en Bakú, motivó que la reunión del Parlamento, en la que se debatía acerca de los pasos a seguir para obtener el reintegro de Artsaj, se suspendiera abruptamente al conocerse la noticia del agravamiento de la situación en Azerbaijan.

Arkady Volski, el enviado de Kremlin en Armenia, suspendió la sesión y viajó en avión a Stepanakert a fin de apreciar la gravedad de la situación.

La actitud de suspender la reunión del Parlamento se debió a que tanto Volsky como los funcionarios armenios, consideraron que el debate de los problemas de Artsaj podría aumentar aún más las tensiones en Bakú.

La concentración realizada en Bakú por los azerbaijanos, se extendió de las 10 a las 18 horas, habiendo iniciado algunas personas una huelga de hambre.

viene de pág. 1

Avedis Shahinian

Su personalidad sobresale también a través de su familia, formada en las tradiciones nacionales y religiosas armenias, y hoy sus hijos continúan, impulsados por sus mismos ideales, la lucha por la preservación de la armenidad y por la Causa Armenia.

El acto de despedida de sus restos contó con la presencia de numerosos dirigentes comunitarios de San Pablo, y en su semblanza usaron de la palabra el señor Oshin Motsditschian en nombre del Consejo Regional Sudamericana de la ODLA, y el Obispo diocesano de la Iglesia Apostólica Armenia de Brasil, Monseñor Datev Garibian. Ambos destacaron las dotes personales, las cualidades de dirigente y los importantes servicios prestados por el señor Shahinian.

Sus restos recibieron sepultura en el cementerio Getsemaní.

Condolencias:

El Consejo Regional Sudamericano de la Organización Demócrata Liberal Armenia, en nombre de sus cuatro filiales, del órgano de prensa Sardarabad, de Buenos Aires, de la audición radial "La Voz de Tekeyan", de Montevideo, expresa su más sentido pésame a la señora Anahid Der Bedrossian de Shahinian, a Hrair, Nairí y Ketty Shahinian, a las familias Shahinian, Der Bedrossian, Der Haroutiunian, Apovian y Distchekenian, con motivo del fallecimiento de su querido esposo, padre y pariente Avedis Shahinian.

Relevamientos en el PC. azerbaijano

Moscú, 27 (AP) Los jefes del Partido de las ciudades de Kirovabad y Najichevan, fueron relevados de sus cargos a raiz de las refriegas ocurridas entre azerbaijanos y armenios.

Las sedes del Partido en ambas ciudades fueron atacadas esta semana por una multitud encolerizada por los hechos conocidos.

¿Fueron rumores?

Según palabras de un funcionario de Moscú, la violencia desatada en Kirovabad habría sido motivada por rumores de que una inminente sesión del Parlamento soviético plancaba ceder la zona de Artsaj a Armenia.

Se señala que tanto Ramiz Bagirly, jefe del Partido Comunista en Kirovabad y Naratdin Mustagfayev, con igual cargo en Najichevan, fueron expulsados tras una sesión de emergencia de los Comités locales. Bagirly fue reemplazado por Suleiman Farkhad, mientras que Mustagfayev lo fue por Geydar Isayev, miembro del Comité Central del Partido en Azerbaijan.

Según el vocero de la cancillería soviética, Gennady Gerasimov, esta semana se registraron en Kirovabad seis muertos (4 soldados y 2 civiles azerbaijanos). Sin embargo, una agencia noticiosa azerbaijana informó que el número de civiles muertos ascendia a cuatro. Por su parte, el diario juvenil Komsolmoskaya Pravda dio una cifra mínima de 160 personas heridas en los últimos incidentes violentos.

Desafío al toque de queda.

Pese al toque de queda en vigencia, alrededor de 8.000 personas pasaron la noche en la Plaza Lenin, de Bakú, reclamando que la región de Artsaj continúe formando parte de Azerbaijan.

También he violo esta disposición en Erevan, donde grandes grupos de personas protestaron por los recientes incidentes e insistieron en sus reclamos por la anexión de Artsaj a Armenia.

También Moscú supo de la presencia armenia, cuando una multitud calculada en 1000 personas se congregó en el cementerio armenio para enterarse por sus voceros acerca de los hechos ocurridos en Azerbaijan.

Una bandera armenia fue clavada en un árbol cercano a la reunión, mientras se desplegaba un cartel con la leyenda: **"Detengan el genocidio de armenios en Azerbaijan".**

ESTUDIO JURIDICO

Dr. Bautista Kuyumdjian
Dr. Gabriel E. Williams
Dra. Patricia Kuyumdjian de Williams
Dr. Javier B. Kuyumdjian

TUCUMAN 1438 PISO 7°
T.E. 40-6809 / 7112 / 49-7049

U. G. A. B.
ARMENIA 1322 - BS. AS.
773-2820 y 771-6500

U.G.A.B.

EXPOSICION DE LAMINAS
Tema: LAS IGLESIAS MEDIEVALES DE ARMENIA
Expresamente traídas por el Prof.
LAVRENTI BARSEGHIAN
Director de la Comisión Nacional de Reconstrucción de Monumentos Históricos de Armenia

Hasta 17 Diciembre de 1988
Lunes, Miércoles, Jueves y Viernes
de 20 a 22
Sábados de 19 a 21

Armenia 1322

Muestra fotográfica y artística de Jovenes armenios

Hasta 17 Diciembre de 1988
Lunes, Miércoles, Jueves y Viernes
de 20 a 22
Sábados de 19 a 21

Organiza Dto. Cultura
Liga de Jovenes

PROMOCION 1989
Tradicional Cena de los Viernes a partir de las 20.30
con los típicos platos de la cocina armenia

Armenia 1322

Asesoria técnica en riesgos industriales y contratación de seguros generales
ATENCION ESPECIAL A LA COLECTIVIDAD ARMENIA
Bme. Mitre 777 7° B. Capital
TE. 49-1942/1886

Felisa Kuyumdjian y la poesía china

Especialmente invitada por la "Fundación Banco de Boston", para su ciclo cultural 1988, la escritora Felisa Kuyumdjian habrá de presentarse en el auditorio de dicha Institución el próximo viernes 9 de diciembre, a las 19.15, desarrollando el tema **"Vida, Amor y Muerte en la Poesía China"**. La cita es en el 8° Piso de Diagonal Presidente Roque Sáenz Peña 567.

Las tradiciones armenias en escultura y cerámica

Mirna Hovaghimian y Milena Sahakian se han inspirado en las tradiciones armenias para realizar hermosas esculturas y obras en cerámica, que exhibieron el 2, 3 y 4 de diciembre en los salones del Colegio Mekhitarista; Virrey del Pino 3511.

Reunión de prensa con Spartak Baghdasarian

Como lo anunciáramos en ediciones anteriores, estuvo en Buenos Aires el Vicepresidente del Comité de Relaciones Culturales de Armenia con la Diáspora, señor Spartak Baghdasarian, quien el martes 22 de noviembre se reunió en conferencia con los medios de prensa armenios de la Argentina.

Abrió la conferencia el señor Juan Dimidjian, Secretario de la Asociación Cultural Armenia -a cuyos oficios se debió la presencia del señor Baghdasarian en Buenos Aires- quien hizo la presentación del huésped, a la vez que le dió la bienvenida y ofreció el itinerario de visitas y entrevistas a realizar.

Luego, en la mesa íntima de la reunión y rodeado por los hombres de prensa, el señor Baghdassarian habló en términos generales, pero con justeza, de la repercusión del glasnost y la perestroika en los campos de la salud, la ecología, la economía y la cultura armenias, insistiendo en que todos los problemas y aspectos negativos acumulados, referidos a un triste pasado, serán indudablemente solucionados.

Manifestó que ya no hay más lugar para expresiones vacías y obsecuentes de quienes aplaudían sin sentido. Hoy es tiempo de un trabajo constructivo para todos.

Durante esta conferencia quedó patentizada la vasta cultura y la valía del señor Baghdasarian como historiador, todo ello dentro de un hombre sumamente práctico y humilde, que sabe llegar a sus interlocutores.

Supervisor del Departamento de Prensa del Comité, el señor Baghdasarian expresó su inquietud en el sentido de que es necesario consolidar las relaciones culturales entre la Diáspora y la Patria, manifestando que ponía a disposición de esta tarea toda la ayuda que fuera necesaria.

Dijo, finalmente, que ya no había más lugar para extremistas que ponen en peligro la seguridad de Armenia y, haciendo referencia al discurso del Primer Secretario del Partido en Armenia, señor Surén Harutiunian, expresó que existe buena voluntad para evaluar mejor la literatura de "Armenia Occidental", vale decir la Diáspora. Que no existen dos idiomas, sino sólo uno: el armenio.

Luego de sus palabras se produjo un intercambio de preguntas y respuestas, las cuales sirvieron para clarificar todas las dudas.

Laurentis Barseghian fue huésped de la colectividad

Por especial invitación del Consejo Directivo de la filial Buenos Aires de la UGAB, llegó a esta ciudad, el 21 de noviembre pasado, el doctor Laurentis Barseghian, Presidente de la Comisión de Conservación de Monumentos Culturales e Históricos de Armenia.

El ilustre huésped, que es autor de numerosos trabajos de búsqueda histórica y enriquecimiento de Museos, contribuyó a la restauración del Templo de Garní, a la vez que dirigió la construcción de numerosos Museos, realizados de manera altamente funcional.

Fue director del Museo Etnográfico de Sardarabad, así como del Complejo Cultural y Deportivo Keghargerd.

Su visita a Buenos Aires obedece al propósito de crear un Museo dedicado a la historia armenia en la Argentina, el que funcionaría en el tercer piso de la filial porteña de la UGAB.

El Consejo Directivo de ODLA, al igual que la redacción de **Sardarabad** y La Voz de Tekeyan (Montevideo), expresan su más cordial bienvenida al doctor Barseghian.

El Sr. Barseghian con R.P. Beodjekian y Sres. Sarafian y Adjemian.

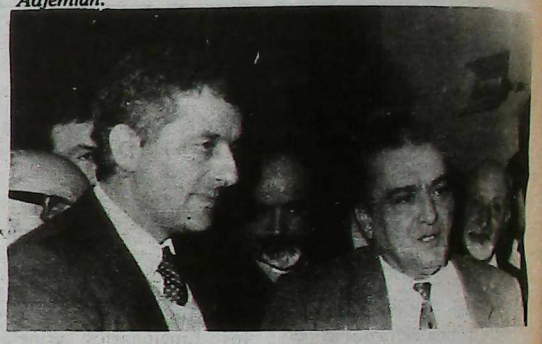

Se reunió con los medios de comunicación

En la nutrida agenda de visitas y reuniones del doctor Barseghian, una muy especial fue su reunión con los medios de prensa armenios, que tuvo lugar en la sede de UGAB el lunes 28 de noviembre.

Hizo la presentación ante los medios el Secretario General de la Institución, señor Rubén Kechichian, quien luego de dar la bienvenida al ilustre huésped pasó a explicar los motivos de su presencia en la Argentina, cuales fueron los derivados de la creación de un Museo Cultural en la sede de UGAB, donde se procederá a coleccionar todos los elementos relativos a la vida armenia en la Argentina, a partir de los primeros armenios que pisaron esta tierra.

Seguidamente el Secretario Ejecutivo de la entidad, señor Kevork Marashlian presentó al señor Barseghian a los representantes de la prensa, enumerando sus brillantes atributos.

Tras él, el doctor Barseghian desarrolló las líneas fundamentales del proyecto cuyo texto fuera distribuido entre los asistentes, destacando la importancia que reviste la creación de un Museo con estas características, a la vez que expresó su complacencia por haber sido UGAB quien tomara la iniciativa de hacer realidad este proyecto.

Asimismo, invitó a todas las organizaciones armenias, sin distinción, a colaborar para la buena realización de un proyecto tan ambicioso, gracias al cual no sólo los armenios de la Argentina sabrán acerca de su propia historia, sino también los argentinos que los recibieron en su tierra, porque es difícil escribir sobre la cultura universal sin mencionar la milenaria cultura armenia.

Posteriormente se sucedieron las preguntas de la gente de prensa, las que fueron respondidas por el doctor Barseghian con sencillez y claridad.

Doctor

Luis H. Vertanessian

Escribano

Nueva dirección

Florida 375, 4° Tel. 334-5726/28

Merceril S.A.

Larrea 237. Capital

T.E.: 48-9343

PROFESIONALES

ABOGADOS

Dr. Juan Carlos Merdinian
Abogado
Rondeau 578 TE. 051-45215
CORDOBA

CONTABILIDAD IMPOSITIVA

Dr. Ricardo Delanian
Estudio Contable Impositivo
Contador Público U.N.C.
Entre Ríos 263 1° 4
T.E. 3-1141 CORDOBA

JOTOR SA

INVERSORA - FINANCIERA

La Empresa Líder del Mercado Inmobiliario

CENTRAL: Av. Callao 836
BELGRANO: Av. Cabildo 300
CABALLITO: Av. Rivadavia 4309
VICENTE LOPEZ: Av. Maipú 1601

T.E. 41-8671/6093/5312
T.E. 771-4695 - 773-2748
T.E. 981-4536/3288
T.E. 795-0934

ODLA y la Diáspora

Son objetivos de la ODLA luchar por la "conservación de la armenidad en la diáspora, estimulando su desarrollo cultural, social, deportivo, educacional y económico"; "mantener el nexo cultural de la diáspora con Armenia y una fluida interrelación"; "tratar de que cada colectividad se mantenga leal y agradecida hacia los paises que la han cobijado".

Las colectividades armenias, a diferencia de otras nacionalidades, tienen un ideal y un compromiso nacional sideralmente distinto. Mientras otros han emigrado voluntariamente de su tierra natal, el armenio lo ha hecho forzado, a consecuencia de las persecuciones por parte de los turcos. El éxodo a los paises limítrofes de Armenia y luego a regiones más distantes ha sido involuntario.

Esta circunstancia hace la rápida agrupación de los armenios en el extranjero y la organización de la vida institucional como objetivo inmediato para la conservación de la armenidad, a través de la práctica de actividades espirituales, deportivas, sociales, culturales y educacionales, entre otras, mientras se lucha para la concreción del **"Objetivo Supremo"**: la reivindicación de la dignidad armenia, avasallada por el genocidio; la restitución de los territorios armenios usurpados por los turcos, derechos a los cuales jamás se ha renunciado. De no mediar este **"Objetivo Supremo"**, las colectividades armenias en el mundo, limitarían su actividad al mantenimiento de sus tradiciones y costumbres mientras durara el transvasamiento generacional, y se adoptaran las del país en que nacieron, sin ningún nexo con el pasado. Existe un pequeño porcentaje de **indiferentes** a la vida comunitaria, que son los contribuyentes - por excelencia - a la desaparición de la raza armenia. Los **indiferentes** son capaces de lograr con su silencio e inoperancia, lo que los turcos no lograron hacer con su genocidio organizado. La acción patriótica es voluntaria y nace de lo más intimo del ser. El que carece de estos sentimientos nace, vive y muere insensible a su origen, al padecimiento y derechos de sus antepasados. El prototipo del indiferente no es combativo, y su existencia como armenio se diluye paulatinamente y desaparece como tal. Es por eso que la ODLA trata, por todos los medios, de interesar a todo armenio en cualquier actividad comunitaria como logro de su objetivo de "conservación de la armenidad". Afortunadamente, la mayoría de los armenios en la diáspora tienen sus convicciones nacionales bien arraigadas y cada uno participa en la actividad que su inquietud le mueve.

Indudablemente, la primera institución que se organiza luego del éxodo es la **Familia**. Estos pequeños baluartes que se aproximan al millón, en conjunto, son una potencia. En ella se forjan las tradiciones, la religion, la cultura y es la antesala de la constitución de las grandes instituciones.

El progreso de la diáspora es muy notorio en los últimos años. Si bien algunas colectividades se han debilitado, el auge de otras es colosal, en especial, en el continente americano. En la medida en que pasan los años, la acción de las colectividades es cada vez más tenáz y productiva pues cada vez hay más hijos de inmigrantes armenios que se destacan en las artes, política, comercio e industrias, y su palabra tiene peso en los ambientes oficiales de cada nación. En el campo interno, se han construído obras majestuosas para el ejercicio de la educación, religión, periodismo, deporte, cultura, etc., donde paralelamente a la actividad específica, se discuten y desarrollan los problemas de interés nacional.

Es objetivo de la ODLA que las actividades de las colectividades sean compatibles con las disposiciones legales de cada país. Asimismo, propugna el absoluto respeto y fidelidad a sus gobernantes y sus disposiciones. La ODLA estima la buena predisposición de aquellos países que han permitido el libre desenvolvimiento de las comunidades armenias.

(Tomado de: Conceptos básicos de la Organización Demócrata Liberal Armenia, de Haig Shahinian)

Antranik Gurdjian dona 20.000 dólares a Tekeyan

Según información provista por el Comité Central de la Asociación Cultural Tekeyan, el señor Antranik Gurdjian, integrante de la comunidad armenia de Providencia (USA) acaba de donar a esta Asociación la suma de 20.000 dólares.

El señor Gurdjian es amigo de la Asociación, y está persuadido de la misión cultural que cumple la misma y del rol que le cabe desempeñar dentro de la comunidad armenio-norteamericana. En él pasado él también participó en campañas de la institución para recabar fondos, distinguiéndose por su generosidad.

ODLA, el genocidio y el Presidente de las Naciones Unidas

Con motivo de su elección para presidir la Asamblea General de las Naciones Unidas, el Comité Central de ODLA hizo llegar al canciller argentino, doctor Dante Caputo, el siguiente telegrama de congratulación.

"Señor Dante Caputo,
Presidente de la Asamblea General de las Naciones Unidas.

"Su Excelencia:
El Comité Central de la Organización Demócrata Liberal Armenia, congratula a usted por su elección como Presidente de la Asamblea General de las Naciones Unidas.

"Este es un honor que corresponde a quien siempre demostró brillantes aptitudes en el tratamiento de los asuntos internacionales.

"Los armenios de todo el mundo sienten especial aprecio por la valiente actitud tomada por su país, Argentina, en el reconocimiento del Primer Genocidio del Siglo Veinte, perpetrado por los turcos contra los armenios; y se sienten gratificados por su continua búsqueda de la corrección, por medio de las Naciones Unidas, de esta histórica injusticia.

"Nosotros, armenios, mantenemos un profundo interés e invariable confianza en la Carta de las Naciones Unidas".

Comité Central de la Organización Demócrata Liberal Armenia (ODLA)

Confitería "Armenia"
PRODUCTOS ORIENTALES
T.E.: 71-4571 Scalabrini Ortiz (ex Cánning) 1317

COCINA ORIENTAL
Especialidades Armenias
Sra. Valentina
Tel. 791-2349

LICITACION
Restaurante y Confiterías
(totalmente instaladas)
Exposición de los Armenios
Enero y Febrero *Mar del Plata*
Mayor información: Sr. Levón 854-1869/1914

Lutufyan Hnos. S.A.
Fábrica de pañuelos y toallas
Estamperías
y tintorerías de hilados
Larrea 738 **Cap. Fed.**

¡INEDITO!
Armenios 89
La exposición de los armenios
En Mar del Plata - Enero y Febrero
60 STANDS EXCLUSIVOS PARA LA COLECTIVIDAD
INDUSTRIA - COMERCIO - PROFESIONALES - CULTURA
LA CAMARA ARGENTINO-ARMENIA
ADHIERE A ESTA AUTENTICA POSIBILIDAD DE EXPONER
LA CAPACIDAD DEL EMPRESARIADO ARMENIO
Organiza: **La Cantera S.A.**
Pida informes a **ARMENIOS 89 TEL. 922-5844/2583/4583**

WILTON PALACE HOTEL

Av. Callao 1162
Tel. 41-9483

Buenos Aires
Argentina

Electrónica DE LA PAZ
de Esteban Minassian
Service
especializado en:
TV Color y Video - Todas las Marcas

Ciudad de la Paz 1782 - TE. 783-1109/785-6646

SINTONICE AUDICION CULTURAL TEKEYAN
La cultura y el quehacer de la armenidad
Domingos de 10,5 a 11 horas.
CX. 10 Radio Continente (Uruguay)
(735 khz. al lado de Radio Mitre)

Importante Empresa Textil NECESITA

para su Planta ubicada en Mercedes (Prov. de Bs. Aires)

Encargado para Expedición, *con experiencia en el área*
Para sus Plantas de Mercedes (Prov. de Bs. Aires) y Prov. de La Rioja

Porteros y Serenos, *con probada actuación en puestos similares*

Se requiere *que los postulantes acrediten amplias referencias que avalen su conducta de trabajo y moral*

Se ofrece: *buen sueldo, vivienda para el grupo familiar, estabilidad*

Los postulantes deberán escribir o presentarse, detallando antecedentes laborales y pretensiones, a Gerente de Personal.
Av. de los Constituyentes 2442
San Martín Provincia de Bs. As.

Armenia al día

Una exposición diferente

Cada Otoño los pintores armenios celebran en Erevan la Exposición Otoñal de sus obras.

Este año dicha exposición fue distinta a las demás, por cuanto prevalecieron en la muestra las obras de pintores jóvenes, ampliando la idea que el público tiene formada acerca de la diversa capacidad creadora de los artistas.

En cuanto a la temática de las obras presentadas, la misma abarca un largo período que va desde la historia antigua hasta nuestros días, incluyendo personajes, paisajes y naturalezas muertas.

El mundo y el tiempo, vistos a través del prisma de la percepción de las individualidades creadoras de distintas convicciones, resultó tan interesante que el número de visitantes de la muestra batió todos los récords.

"Armenia" tallada en bronce

El conocido escultor David Babayan-Erevantsi, que reside en París, acaba de regalar a su Patria una monumental figura de bronce que simboliza a Armenia, la que en ceremonia solemne fue colocada en el pequeño jardín que Erevan posee frente al Teatro Spendiarian.

"Aunque vivo lejos de mi Patria por circunstancias familiares -dijo Babayan- todos mis pensamientos están ligados a ella y mi corazón se encuentra en Erevan donde nací y me formé como pintor. Me siento feliz de que puedan ver mi escultura centenares de miles de compatriotas".

Premio "Simpatías" para Guevorkiants

El director de cine Rubén Guevorkiants acaba de ganar el premio de la "Simpatía del Público" en el Festival Internacional de Documentales celebrado en la ciudad suiza de Nyon. Sobre 86 documentales presentados, su película **Islas** obtuvo este galardón. Su tema se basa en la vida armenia.

Guevorkiants, de 42 años, ganó también el primer premio del Festival Cinematográfico Internacional de Oberhausen (Alemania), por su película **"Un rastro bueno"**, basada en el pintor debutante, de 85 años, Astur Chermakian.

Gtutiun será la caridad

Erevan, 22 (AP) El Consejo de Ministros de Armenia aprobó crear en la República la Fundación benéfica "Gtutiun (La Caridad), que tendrá por tarea brindar ayuda material y moral a los enfermos, ancianos sin parientes, inválidos, niños huérfanos, familias con muchos hijos o con bajos niveles de ingresos y a las familias jóvenes.

Asimismo, existe el propósito de ayudar a jóvenes talentosos a recibir educación superior en cualquier Instituto de la URSS y del extranjero. También, los Estatutos de la Fundación contemplan la visita a presos y su ayuda posterior una vez cumplida su condena.

Pueden pertenecer a la Fundación personas o colectividades de empresas y organizaciones dispuestas a hacer el bien. La Fundación se sostendrá con el aporte privado y voluntario de la ciudadanía.

Arte con piedras, arena y goma

Grigor Apoyan cultiva un arte muy personal. Utilizando piedras de colores, arena y goma, realiza obras artísticas que son reconocidas en el mundo, habiéndolas expuesto en Inglaterra, India, Marruecos y la República Democrática Alemana. Sus temas son la vida urbana y rural, así como ilustraciones de temas históricos y obras literarias, y acaba de exponer una muestra de más de 300 obras que son únicas en su género.

Más electrotécnia para Armenia

La modernización de las empresas electrotécnicas de Armenia, ya puesta en marcha, permitirá aumentar en un tercio, para fines de 1990, el volumen de producción de esta rama industrial, época para la cual ya se habrá terminado la construcción de dos nuevas plantas.

Cabe señalar que cinco grandes firmas de la industria electrotécnica cuentan con filiales en varias regiones de la República y producen artículos eléctricos por valor de 700 millones de rublos al año. Se citan, entre ellos, motores eléctricos de distintos tipos, transformadores de fuerza, generadores, equipos de bajo voltaje y otros, artículos que también se exportan.

Se menciona que esta rama electrónica ocupa en Armenia a más de 50.000 obreros calificados, técnicos e ingenieros.

Ensayo de análisis sociológico

La emigración de Armenia

Por el Prof. K. Khurlopian
Traducción Berg Agemian

Hoy, en el período del nuevo pensamiento y de la reconstrucción, todo se da para que podamos echar una mirada a conciencia limpia hacia nuestra historia reciente, hacia nuestro contorno y hacia nuestro propio "yo".

Llevar a cabo esto exige una valentía rayana en el heroísmo, una afirmación de principios y decisiones que demanda un viraje revolucionario. De esta manera construiremos la plataforma necesaria para los vuelos futuros. Es en este empeño, también, cómo el "amado del partido", el cual durante decenios fue considerado el "enemigo del pueblo", se ha convertido decididamente en una historia práctica y viva. El funcionario zarista que lanzó la orden de arresto al gran conductor del proletariado internacional, y que en el período stalinista, teniendo a su cargo la justicia, dispuso el destierro y el fusilamiento de miles de leninistas, y que durante el mismo período llegó a ser uno de los forjadores de la política exterior soviética, hoy se presenta ante nosotros tal cual era en la realidad: como un elemento dañino del pueblo y del socialismo. Todo vuelve a su cauce. Se restablecen la justicia y la imagen objetiva de la historia. Para lograr esto, tal como lo demuestra la vida, a veces resulta indispensable mascar las agrias calladamente ante determinadas cosas. **Pero en las actuales condiciones de transformaciones radicales, en la época de depuración de la conciencia y la historia se exige de los intelectuales armenios y del pueblo la valentía de revalorizar con el mismo espíritu la historia propia. Una revalorización semejante también la exige firmemente nuestra actitud con respecto a la inmigración y a la emigración.**

1. PLANTEO

La repatriación expresa uno de los anhelos fundamentales de la historia contemporánea armenia: el reagrupamiento nacional, el fortalecimiento de la unión del pueblo armenio. La emigración se origina en el viejo pensamiento y en los métodos de la época del stalinismo y el estancamiento. Su neutralización sólo es posible mediante los principios del nuevo pensamiento y con la consumación del gran proyecto de la reconstrucción. Esto último creará condiciones favorables para reavivar los motivos socio-sicológicos que determinaron la repatriación y la afirmación de los ideales de reagrupamiento y unión nacional.

Ciertamente, no es factible analizar en un artículo periodístico todos los pliegues y las faces de esta compleja cuestión, o una parte de ella, en su íntegra profundidad. **Por esta razón, pues, nos hemos propuesto encarar el asunto solamente en su faz sociológica y socio-sicológica, y examinar un fenómeno: ¿por qué y cómo, entre determinados inmigrantes, los motivos que impulsaron a la repatriación se debilitaron gradualmente y, en su lugar, entraron a activar las propensiones a la emigración?** Ello nos ayudará a aclarar sólo una parte de las causas de la emigración. Antes, digamos que emigran no todos aquellos repatriados involucrados en este estado de cosas. Gran parte de ellos, por distintas razones, actualmente no emigran, pero permanecen como potenciales fuerzas de reserva para hacerlo. **Esto nos hace inferir que, aún en las condiciones de desencantos y de errores existentes, la emigración no es una salida inevitable.** Resulta indispensable, pues, poner en claro estos mecanismos.

En primer lugar señalemos que podríamos dividir a los emigrantes en cuatro grupos:

a)El de los que se repatriaron otrora, dejando en el exterior a los suyos. A causa de la Guerra Fría cesó inesperadamente la corriente inmigratoria. Actualmente desean reunirse de ambos lados.

b)El de aquellos cuyos parientes emigraron en determinado período y que ahora los llaman. Este grupo origina una cadena migratoria. Sobre la mentalidad de este grupo influyen los frustrados artículos publicados acerca de la emigración, particularmente aquellos que hieren el amor propio de las gentes y desdeñan los motivos patrióticos por los cuales éstas fueron impulsadas a repatriarse.

c)El de aquellos que, de manera intencional o normal, han contraído matrimonio con ciudadanos del exterior, creando, por esa vía, el derecho civil que les asiste para unirse con los suyos.

d)El de aquellos que no se han repatriado y que no tienen ningún vínculo familiar en el exterior.

El problema de los dos últimos grupos casi no ha sido objeto de atención en la prensa. Nosotros trataremos de analizar, fundamentalmente, la cuestión emigratoria de la gente perteneciente al segundo grupo, desde la perspectiva y con la preocupación que ya señalamos.

Al referirnos a la emigración de Armenia, no podemos dejar de tomar en consideración también una circunstancia muy importante. La emigración comenzó y particularmente se desarrolló al propagarse el éxodo de los armenios del Medio y Cercano Oriente hacia Francia, Inglaterra, Canadá, Argentina, EE.UU., Australia, Suecia y otros países. Tampoco podemos desatender la influencia que tuvo la salida de los armenios y la emigración judía de los países socialistas de Europa oriental. Las propensiones sociosicológicas de la emigración se nutrieron también en la estrategia de la lucha ideológica que enfrentó a los sectores socialistas y capitalistas, sobre la cual gravitó de manera determinante la Declaración de Helsinki. Pero los aludidos no son factores propiciatorios o adversativos. Lo determinante es la propensión sociosicológica.

2. LA REPATRIACION Y SUS MOTIVOS

La diáspora armenia, con sus numerosas comunidades, siempre rindió culto a la tierra patria. Cada peregrino que visitaba Armenia llevaba consigo el ruego de regresar con un puñado de tierra. Cuando tuvo oportunidad de pisar tierra Armenia, lloró y besó ávidamente el suelo patrio por la emoción de su añoranza.

Cuando se organizó el HOG (Comité de Ayuda a Armenia), el armenio de la diáspora recién acababa de sobrevivir al yatagán turco y de establecerse en su nuevo lugar.

Asimismo, era cruel la actitud del mundo capitalista hacia el país soviético y sus adeptos. A pesar de estos factores el armenio diasporáneo se adhirió masivamente al HOG. En muchos países fue partidario del movimiento comunista local. Desde los primeros días de la Guerra Fria la mayoría de los armenios diasporáneos se colocó junto a la Unión Soviética, difundió sus victorias, la edificación de su sociedad y la política exterior. Se constituyó en una fuerza que neutralizaba el efecto negativo del stalinismo en la propaganda internacional. Simultáneamente, tuvo su participación material en ayuda del ejército soviético. Hoy día continúa en la diáspora el intenso movimiento participativo por el desarrollo de la Armenia Soviética, y en este sentido juegan un papel fructífero numerosos armenios repatriados.

Fue en este terreno que creció el patriotismo y el anhelo del armenio diasporáneo de retornar a la patria. Dejó tras de sí tumbas de seres queridos, resignó empleos rentables y actividades privadas, por sumas insignificantes se desprendió de su casa, de su negocio, de su taller, de sus bienes inmuebles e inmigró con optimosmo. Muchos trajeron consigo las maquinarias de sus fábricas. **La mayoría de ellos sabía muy bien de las dificultades del país soviético que emergía de la terrible guerra y estaba dispuesto a vencerlas.**

Los motivos de la repatriación eran dos: el ideológico y el práctico. El primero tenía dos componentes: la fe en el socialismo y el sistema soviético, y el sano patriotismo popular. El peso específico de esos componentes variaba según los diversos grupos e individuos.

Los motivos prácticos, que se hallaban influenciados por determinantes factores ideológicos, **en lo fundamental constaban de expectativas y esperas,** en las que el mejoramiento de las condiciones materiales era casi insignificante.

Las expectativas podrían dividirse en tres clases: socioeconómica, moral y política. En las expectativas socioeconómicas caben la seguridad de la vida, la supresión de la incertidumbre y la felicidad de trabajar en suelo patrio, de participar en el engrandecimiento de la patria. Es menester señalar que en el orden de las expectativas de esa naturaleza existían incertidumbres que mayormente se vinculaban con las condiciones de trabajo y de orden habitacional. Así, por ejemplo, los hombres de oficio que inmigraron no tenían en claro las leyes soviéticas que reglaban el trabajo estatal e individual.

Los armenios repatriados tenían también expectativas morales. Como hemos dicho, ellos ya sabían de la situación económica del heroico pueblo que salía de una guerra atroz. Y por esa razón también admiraban al armenio de la patria. Había un fuerte culto a la heroicidad. **El armenio diasporáneo estaba convencido de que se le demandaba un trabajo activo, abnegado, pero no la lucha por el triunfo del bien, de la justicia, del derecho.** Incluso creía que el niño que tenía dificultades de aprendizaje, o el hombre de conducta negativa en la diáspora se reeducarían naturalmente en el ámbito soviético.

Las expectativas políticas estaban ligadas al cumplimiento de aquellos puntos de los acuerdos de Crimea y Potsdam, en los que se demandaba la solución de la cuestión armenia. En las expectativas políticas se percibía también el factor del reagrupamiento y la unidad nacionales. Este último era tan fuerte, que debilitaba considerablemente la eficacia de la propaganda antisoviética y de las informaciones sobre las dificultades económicas de la patria.

Teniendo en cuenta estas tres expectativas y perspectivas, el armenio diasporáneo consideraba afortunado a todo aquél al que se le otorgaba el derecho a convertirse en ciudadano y habitante de Armenia. Así pensaba y sentía la aplastante mayoría de los repatriados.

Continuará

VIDEO Y FOTOGRAFIAS
VIDEOLOOK
JUNIN 49 3° "J"
TEL 953 4135 / 258 8786
PUBLICIDAD
SOCIALES
RETRATOS

(Editorial de Hartford Courant, de Connecticut 26/9/88)

La sangre está espesa en el socialismo

Después de los tumultos y demostraciones, a quien culpar primero?

Primero a los agitadores, de seguro, o anarquistas, o elementos corruptos o provocadores. Raramente un gobierno atribuirá lo ocurrido al propio pueblo, que tiene el legítimo derecho de quejarse. Sólo se conjetura la culpa de los disturbios ocurridos en las Repúblicas de Armenia y Azerbaijan. Y así Vadim Perfiliev, ministro de exterior y vocero de Moscú, dijo que "elementos corruptos están tratando de distraer la atención sobre las recientes reformas introducidas por el líder soviético Mikhail Gorbachov.

Si sólo fuera así de simple!

El problema es que los armenios de estas dos repúblicas toman las promesas de Gorbachov acerca del glasnost y la perestroika, demasiado en serio.

En el espíritu del glasnost, los armenios de la región de Nogorny Gharabagh han expresado fuertemente sus sentimientos acerca de algo que afecta su vida diaria. Ellos desean anexar esta pequeña franja de Azerbaijan a la vecina Armenia. Después de todo, las tres cuartas partes del pueblo de Gharabagh son armenios, y ellos tienen más lazos de sangre con la cercana Armenia que con Azerbaijan, donde predominan los turcos azeríes.

Finalmente, este año, los armenios residentes en Gharabagh comenzaron a pedir, a peticionar, hicieron manifestaciones y también huelgas. En febrero, los armenios residentes en Armenia participaron en los llamados por la anexión. Y fue así como diariamente millones de armenios demostraron en Erevan, al Parlamento y al cuerpo legislativo de Gharabagh, su apoyo por la anexión. Por su parte, el Sóviet Supremo de Azerbaijan abogó ante Moscú para dejar los límites intactos.

Moscú se alió con Azerbaijan o, quizás más exactamente, Mr. Gorbachov optó por el **status quo**. El desaprobó modificar los límites aunque prometió, vagamente, dar a los armenios de Gharabagh mayor autonomía. También exigió a los líderes de Azerbaijan, en Bakú, a prestar mayor atención a las necesidades de la mayoría armenia de Gharabagh.

Estas son "no-soluciones", como los hechos subsiguientes lo han demostrado.

Armenia y Gharabagh estuvieron virtualmente bajo la ley marcial. Pero, ahora, las autoridades de Moscú han aprendido algo acerca de lo profundo de los sentimientos de los armenios sobre Gharabagh. Estados de sitio, tanques y fusiles son soluciones temporarias, a lo mejor. Esto puede ocultar signos de infelicidad, pero no puede eliminarlos.

Si Mr. Gorbachov es sincero en su misión de glasnost y perestroika, él debe contar que en todo el Sóviet, desde Estonia a Armenia existe una verdad: Gharabagh fue mezclada con Azerbaijan en 1923, cuando José Stalin modificó las fronteras de algunas repúblicas de la Unión Soviética por conveniencia política. Es tiempo de ver cómo eran las fronteras naturales. Gharabagh fue parte de Armenia y continúa siendo virtualmente armenia en significativa medida - racial, cultural, religiosa, lingüística, educacional y familiar.

Pero Mr. Gorbachov deberá reconocer, antes, que la sangre está espesa en el socialismo.

Colocación de la piedra fundamental del monumento a los mártires de Hetesia

A 40 kilómetros de Erevan, a un costado de la ruta que une a ésta con Leninagan, en la región de Ashtarag, se halla situada **Nor Hetesia** (Nueva Hetesia).

La población consta actualmente de tres mil habitantes, dedicándose a la agricultura y al cultivo de vid, duraznos, damascos, hortalizas varias, etc.

Posee guardería, jardín de infantes y escuela primaria e intermedia, biblioteca, centros de recreación y deportivos, hospital.

Por decreto del Soviet Supremo de la República de Armenia, de fecha 15 de abril del año en curso, se resuelve autorizar la erección de un monumento recordatorio a los mártires de Hetesia, destinando a la entrada del pueblo 1/2 hectárea para tal fin. No será sólo un monumento recordatorio sino, además, un complejo parque donde la llama votiva arderá perennemente.

La Unión Compatriótica Armenia de Hetesia, con sede en Erevan, se hará cargo de la obra, con ayuda de la diáspora.

El domingo 2 de Octubre pasado se colocó la piedra fundamental.

El Vicerrector del Seminario de Echmiadzin, representante personal de Su Santidad Vazkén I°, junto con el Padre Nareg, efectuó el oficio de bendición y requiem. Se trajo tierra del monumento abriliano que existe en el jardín de la Santa Sede la que fue esparcida por los sobrevivientes y por los niños de Nor Hetesia.

Estaban presentes sobrevivientes (el más anciano Joren Iejpair, 96 años), hijos, nietos, bisnietos, autoridades gubernamentales, eclesiásticas, el Intendente Municipal Levon Shahazizian, representantes de Uniones Compatrióticas, Musaler, Vaspuragan, Sebastia, Hadjin, el historiador y cantante Hairig Muradian, el catedrático Joren Balian, estudiantes de la diáspora y representantes de la Unión Compatriótica de Hetesia presididos por el profesor Joseph Avedissian, quienes con sus palabras trajeron su mensaje de adhesión.

En ese acto también se hizo mención a la lucha del pueblo armenio, aún hoy en Artsaj (Gharabagh).

Actuaron coros estudiantiles con canciones tradicionales y patrióticas y los conjuntos de baile estables del lugar.

La Radio y Televisión estatal estuvieron presentes. Esa misma noche Radio Erevan, en su emisión al mundo y especialmente para América Latina, destacó el trascendental acontecimiento.

En octubre de 1990, con motivo del 75° aniversario del genocidio, se efectuará la inauguración del monumento.

Recompenso

Hasta A 10.000 por datos concretos sobre autos o camiones abandonados en la vía pública

Accidentados

Adelantamos hasta A 100.000 por su daño físico o material
Estudio Jurídico Dr. Nigolian

Erevan S.A.

Empresa gestora de recupero

Sarandí 461 2° A
941-9969

PROFESIONALES

MEDICOS

Dra. Azaduhi Libertad Telecemian de Anger
Médica - Psicoanalista
Miembro adherente de la Asociación Psicoanalística Internacional
Tratamiento de Familias, Parejas, Adolescentes y Adultos.
Bilinghurst 1663 P.B. D **TE. 826-9267 91-8332**

ESCRIBANO

GREGORIO HAIRABEDIAN
ESCRIBANO
Av. Roque S. Peña 570 **331-5761 34-1579**

Nuevo e importante libro de Jorge Sarafian

A su libro "Armenia a través de sus Poetas", aparecido en noviembre de 1983, el escritor Jorge Sarafian agrega ahora otro, terminado de imprimir en octubre de este año, y en el cual nos presenta a **"Armenia a través de su Prosa"**.

Profundo buscador dentro de la cultura armenia, a la que viene sirviendo desde su juventud, Jorge Sarafian tiene en su haber numerosas traducciones relacionadas con el tema cultural, entre las que destacamos **"Historia de la literatura armenia"** y **"La cuestión armenia"**, de Hrant Torossian.

Ahora nos entrega esta nueva obra que, como la anterior lo fuera de los poetas armenios, ésta constituye una vasta antología de los prosistas que se destacaron en la lengua oriental, que comienza con Agatangueghos y concluye, en este libro, en el joven archimandrita de Echmiadzin Baghdasarian Shnork Vartabed; cada uno con su prosa, cada uno con su estilo que se pone de manifiesto en las páginas que Jorge Sarafian ofrece de cada autor.

El libro que nos ocupa comienza con un ilustrativo resumen de la historia de la literatura armenia, con claras referencias a la importancia del idioma, la invención del alfabeto armenio, los traductores, los siglos de oro y de plata, la literatura armenia moderna, el decaimiento de la vida literaria y, luego, el resurgimiento de la actividad literaria.

Esta obra de Jorge Sarafian constituye un trabajo enjundioso que agrega, además, un hecho auspicioso que pone de manifiesto la natural generosidad del autor. El mismo está contenido en la segunda página del libro, y se expresa en estos términos.

"La presente edición será distribuida sin cargo como una adhesión más a la difusión de la milenaria cultura armenia. Jorge Sarafian".

ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 20,000 ՀԱՅԵՐ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԵՆ ՈՐ ԵՐԵՒԱՆԻ ՇՐՋԱՆՆԵՐԷՆ ՄԻՆ ԿՈՉՈՒԻ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԱՆՈՒՆՈՎ

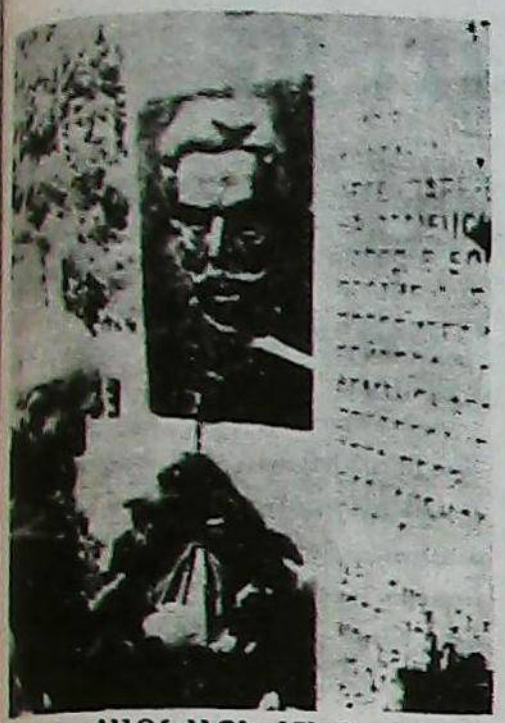

ՎԱՌՆԱՅԻ ՄԷՋ (ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ) ԱՆԴՐԱՆԻԿԻ ՏԱՆ ԺԱԿՏԻՆ ՅՈՒՇԱՔԱՐԸ

Երեւանի Շահումեանի շրջանի (հարաւ–արեւելեան) աւելի քան 20,000 բնակիչներ պահանջած են, որ իրենց արուարձանը կոչուի հայ ազատագրական պայքարի հերոս՝ Զօրավար Անդրանիկի անունով:

«Հայաստան» շարժապատկերի ցուցադրութեան սրահին առջեւ տեղի ունեցած ժողովրդային հաւաքի մը ընթացքին, հազարաւոր ծառեր տնկուած են հրապարակի մայթերուն եզերքը, ի յիշատակ Անդրանիկի: Այս ներկայացուած է ժողովրդական եւ ազատագրական երգերու յայտագիր մը մասնակցութեամբ ամբոխին:

Նաեւ, հաւաքին մասնակցողները խնդրագիր մը ներկայացուցած են պետութեան, որպէսզի Անդրանիկի արձանը կանգնեցուի Շահումեանի մէջ եւ թանգարան մը հաստատուի նուիրուած հայ հերոսին: Ի վերջոյ, պահանջ դրուած է նաեւ, որպէսզի Անդրանիկի աճիւնը Փարիզէն Երեւան փոխադրուի:

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Մայրաքաղաք ժամանեցին բնտանեաց Տէր եւ Տիկին Աստուր Կիւզէլեան, 3 օրեայ անձնական այցելութեան մը համար:

Պրն. Աստուր Կիւզելեան որ ծանօթ է իր ազգային ծառայութիւններով, համակիր է Թ.Մ. Միութեան շրջանակին: Հայրենասէր ամոլը այցելեց, Կիրակի Նոյեմբեր 20ին, Արժանթինահայոց Բարեխնամ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Գրիգորիս Եպս. Բունիաթեանը, եւ Երկուշաբթի Նոյեմբեր 21ին ներկայ գտնուեցաւ Պրն. Սպարտակ Պաղտասարեանի առաջին ելոյթին, Արժանթինահայ Մշակութային Միութեան Տան մէջ:

ՊՐԱԶԻԼԱՀԱՅՈՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԱՐԾԱԹԵԱՅ ՅՈԲԵԼԵԱՆԸ

Սան Փաւլոյի համայն հայ գաղութը ուրախութեամբ, եւ մեծ շուքով, տօնեց, Չորեքշաբթի Նոյեմբեր 30, 1988ին, Պրազիլահայ Թեմի Սրբազան Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Տաթեւ Եպս. Ղարիպեանի քահանայական ձեռնադրութեան 25 Ամեակը, կազմակերպութեամբ՝ գաղութի բոլոր կազմակերպութիւններուն եւ միութիւններուն:

Այս հանդիսութեան, զոր կը հովանաւորէր Պրազիլահայ Թեմի Կեդրոնական Վարչութիւնը, ներկայ էր հոծ բազմութիւն, որ եկած էր յայտնելու իր համակրանքն ու անվերապահ յարգանքը բարեխնամ Սրբազան Հօր:

Այս ուրախ առիթով՝ Ռ.Ա.Կ.ի Հարաւ Ամերիկայի Շրջ. Վարչութիւնը, «Սարտարապատ»ի խմբագրութիւնը, ինչպէս նաեւ Մոնթէվիտէոյի Թէքէեան Լսարանի խմբագրութիւնը, ջերմօրէն կը շնորհաւորեն Յոբելեար Սրբազան Հայրը, մաղթելով իրեն նորանոր յաջողութիւններ իր սրբազան առաքելութեան մէջ:

«ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ»

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սոյն թուականի Նոյեմբերի 13–ին, Կիրակի օրը, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Տ.Տ. Վազգէն Ա. Վեհափառ Հայրապետը, Էջմիածնի Մայր Տաճարում, խարտաւիլակութեամբ Մայր Աթոռի դիւանապետ Տ. Ներսէս Արք. Պօզապալեանի եւ արարողապետութեամբ Մայր Տաճարի լուսարարապետ Տ. Ցուսիկ Արք. Սանթուրեանի, սրբալոյս միւռոնի օծմամբ եպիսկոպոս ձեռնադրեց Սուրբ Էջմիածնի Մայր Աթոռի եւ Երուսաղէմի Հայոց Սրբոց Յակոբեանց վանքի միաբան վեց վարդապետների՝ համաձայն կարգաց եւ կանոնաց Հայաստանեայց Առաքելական սուրբ Եկեղեցու:

Ձեռնադրուած հոգեւորականներն են՝

1. *Տ. ՎԱՂԱՐՇ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ*, ծնեալ 1941 թ. Հալէպ քաղաքում:
2. *Տ. ՎԱՀԱՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԹՕՓԱԼԵԱՆ*, ծնեալ 1941 թ. Պէյրութ քաղաքում:
3. *Տ. ՍԵՒԱՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՂԱՐԻԲԵԱՆ*, ծնեալ 1940 թ. Պէյրութ քաղաքում:

Վերոյիշեալ երեք եպիսկոպոսները ձեռնադրուեցին Երուսաղէմի հայոց Սուրբ Աթոռի վրայ, համաձայն Սրբոց Յակոբեանց միաբանութեան ընդհանուր ժողովի 12–րդ նիստի որոշման:

4. *Տ. ՏԻՐԱՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ*՝ ձեռնադրուած Նոր Նախիջեւանի եւ Ռուսաստանի հայոց թեմի վրայ իբրեւ թեմակալ առաջնորդ, ծնեալ 1948 թ. Նիկոսիա (Կիպրոս) քաղաքում:
5. *Տ. ԱՍՈՂԻԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԱՐԻՍՏԱԿԵՍԵԱՆ*՝ ձեռնադրուած Սիւնեաց թեմի վրայ իբրեւ առաջնորդ, ծնեալ 1959 թ. Հայթաղ գիւղում (Էջմիածնի շրջան):
6. *Տ. ՊԱՐԳԵՒ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ*՝ ձեռնադրուած իբրեւ վանահայր Ս. Հռիփսիմէ վանքի, ծնեալ 1954 թ. Սումգայիթ քաղաքում (Ադրբ. ՍՍՀ):

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կողքին ընթերակայ եպիսկոպոսներ էին՝ Շիրակի թեմի առաջնորդ Տ. Նարեկ Եպս. Շաքարեանը եւ Ադրբ. թեմի հայոց առաջնորդ Տ. Անանիա Եպս. Արապաճեանը:

Պատշաճ հանդիսաւորութեամբ տեղի ունեցած սրբազան արարողութիւններին ներկայ էին Երուսաղէմի հայոց Ամենապատիւ Պատրիարք Տ. Եղիշ արք. Տէրտէրեանը, Գերագոյն Հոգեւոր Խորհրդի ատենապետ Տ. Սիոն արք. Մանուկեանը եւ Խորհրդի անդամները, հայրենի գիտնականներ, գրողներ, արուեստագէտներ, ուխտաւորաբար Մայր Աթոռում ժամանած սփիւռքահայ ծանօթ մտաւորականներ եւ հաւատացեալ ժողովրդի հոծ բազմութիւն:

Ձեռնադրութեան արարողութեանը ներկայ էր նաեւ Հայաստանի Մինիստրների խորհրդին առընթեր Հայ Եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահ Տիար Ստեփան Վարդանեանը:

Նոյեմբերի 14–ին, Երկուշաբթի օրը, նորապսակ եպիսկոպոսները իրենց ուխտի պատարագը մատուցեցին Էջմիածնի Մայր Տաճարում, Ս. Հռիփսիմէ վանքում եւ Երեւանի Ս. Սարգիս ու Ս. Յովհաննէս եկեղեցիներում:

«Լցո Տէր զսոսա, հոգւովդ Քով սրբով, զօրացո եւ յաղթեա սոցա օգնականութեամբ Քով յամենայն գործս բարիս». ամէն:

ԴԻՒԱՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌԻ

16 Նոյեմբեր 1988 թ.
Սուրբ Էջմիածին

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. Էջմիածնէն Վեհափառ Հայրապետի ստորագրութեամբ, 28 Նոյեմբեր թուականով ստացուած է հետեւեալ բովանդակութեամբ հեռագիրը, որ ուրախութեամբ կը յանձնենք հանրութեան ուշադրութեան:

«Մխիթարուած սրտով Ձեզ կը յայտնենք, թէ երեկ Հայաստանի Գերագոյն Սովետը լիագումար նիստում միաձայնութեամբ քուէարկեց օրէնք Օսմանեան Թուրքիոյ 1915-ին Հայերի դէմ կազմակերպած Ցեղասպանութեան դատապարտման մասին, որպէս մարդկութեան դէմ ոճիր: Ապրիլի 24-ը ընդունել որպէս պաշտօնական ազգային սուգի օր:

«Տէր կեցո դու զհայս, ամէն:»

Օրհնութեամբ՝
Վազգէն Ա.
Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

ԴԻՒԱՆ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՀԱՅՐԵՆԻ ԳՐՈՂ ՎԱՐԴԳԷՍ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ ԱՄԵՐԻԿԱ ԿԱՅՑԵԼԷ Թ.Մ.Մ.-Ի ՀՐԱՒԷՐՈՎ

Թէքէեան Մշակութային Միութեան Միացեալ Նահանգներու եւ Գանատայի Կեդրոնական Վարչութեան հրաւէրով Լոս Անճելըս ժամանած է հայրենի յայտնի գրագէտ, հրապարակագիր, Գրողներու Միութեան նախկին եւ Հայ Մշակոյթի փոնտին այժմու նախագահ եւ Խորհրդային Միութեան Գերագոյն Խորհուրդի Երեսփոխան՝ արձանագիր Վարդգէս Պետրոսեան:

Թէքէեան Մշակութային Միութիւնը այս հրաւէրով կ'ուզէ նշել հայրենի գրագէտին գրական ստեղծագործութեան քառասնամեակը: Այս առթիւ, գրագէտը, ելոյթներ պիտի ունենայ Լոս Անճելըսի, Պոստոնի, Տիթրոյթի, Նիւ Եորքի եւ Շիքակոյի մէջ, Թէքէեանի տեղական մասնաճիւղերու հիւրընկալութեամբ:

Վարդգէս Պետրոսեան ներկայ պիտի գտնուի մեր մամուլին նուիրուած տարեկան ճաշկերոյթին, 4 Դեկտեմբերին:

ՍՓԻԹՈՒՔ. ՄԾԱԿ. ԿԱՊԻ ԿՈՄԻՏԷԻ
Ա. ՏԵՂԱԿԱԼԸ ՄԵՐ ՄԻՋՈՑ

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՊՐՆ. ՍՊԱՐՏԱԿ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆԻ ՀԵՏ

21 Նոյեմբերի երկուշաբթի գիշեր ժամը 21ին Արժանթինահայ Մշակութային Միութեան հաւաքատեղիին մէջ ունեցանք մեր առաջին հանդիպումը՝ Սփիւռքահայութեան հետ Մշակ· Կապի կոմիտէի Ա· տեղակալ Պր· Սպարտակ Պաղտասարեանի հետ, որ նոյն օրը Պուէնոս Այրէս ժամանած էր վերադիմելու Միութեան յատուկ հրաւէրով։

Յարգելի հիւրը, առանց ներկայացման ձեւակերպական արարողութեան, ինք անմիջապէս մէկ առ մէկ ներկաներուն հետ ունեցաւ ժեռք սեղմումի եւ իրերամօտեցման մերձեցում, առաջին իսկ րոպէէն փուլ տալով ընկերային փոխյարաբերութեան սպառնացող պատնարները, եւ այդ շատ աւելի չեշտուեցաւ երբ բարի գալստեան խօսքերէ յետոյ, զրոյց ստանձնեց Միութեան առաջնորդ դէմքերէն՝ Խոան Տիմիճեանը, ան, բարձրախօսին գլուխը անցաւ եւ իր անսեթեւեթ եւ հայրապատկան արտայայտութեամբը ներկաները իր խօսքերուն մագնիսականութեան ենթարկեց։

Մանօթ է բոլորիս թէ՝ հայրենի ժողովուրդը ճարտասան է, անկասկած անոր համար որ մարգուած մտքի տէր է ու չկայ պալտօնի կոչուած անձ մը որ չունենայ բարձր գարգացում։ Պիտի չթուենք իրեն չռայլուած տիտղոսները։ Այլ, պիտի բաւականանանք բանով թէ Պր· Սպարտակ Պաղտասարեանը՝ մտերմութեանը չադկապեց մտածող մարդու կերպարը, եւ իր մօտ մէկ ժամու դասախօսութեանը միջոցին, Սիփիւռք – Հայրենիք կապերու, Արցախեան հարցի առնչութեամբ տեղի ունեցած տեղաշարժերու եւ անոնց հետեւանք հայ ժողովուրդի միասնական գործունէութեան չուրջ ծանրացաւ, չեշտելով թէ՝ աւելորդ եւ անտեղի ելոյթներ եւ անոնք որոնք ոչ մէկ օգտակար արդիւնք կը հասցնեն մեզ, այլ ընդհակառակը վնասակար կը հանդիսանան։ «Այսօր, ըսաւ, յարգելի հիւրը, ունինք առողջ, խոհեմ, պատրաստուած երիտասարդութիւն, եւ իրեն չնորհուած ազատութիւնը կ'օգտագործէ եւ ոչ թէ կը չահագործէ ի վնաս թէ՝ Հայրենիքին եւ թէ Ս· Միութեան մեծ ընտանիքին։»

Արտակարգօրէն հիմունքով օժտուած Պր· Սպարտակ Պաղտասարեանը, որուն խօսքերուն ընդմէջէն դիւրաւ կարելի էր որսալ դիւանագէտը եւ իրա՛ւ ազգասէրը, նախ կատակով համեմեց մինչեւ իսկ մեր ազգային ներուժին եղող անհեռատես րմբռնացումը եւ անմիջականութիւնը եւ հրաւիրեց ներկաները, սրբուիլ իրենց անձնական ու գաղափարական տարակարծութիւններու երկրեզումներէն եւ հայրենիքի եւ անոր չահերը դասի անոնցմէ վեր, անվիճելի ընդունիլ անոր գոյութեան նշանակութիւնը, բոլորին կողմէ, բոլորին համար, հաւասարապէս։

Յարգելի հիւրը, տուաւ չատ նշանակալից օրինակ մը հայ ժողովուրդի նկարագրին մասին ու պատմեց թէ՝ կար ծերունի մարդ մը, որ որեւէ փութկոտի հանդիպումներու չէր բացակայէր Հրազդան մարզադաշտէն։ Ու չատերը գիտէին թէ ոտնագնդակը պինք չէր չահսկիդմակը։

– Հայրիկ, հարց կուտան, այդ ինչն է պատճառ որ միչտ ներկայ ես բոլոր մըրցումներուն։

Ծերունին ուշադիր կը նայի մարզադաշտը բոլորակող մօտ 70·000 հոգինոց բազմութեան եւ կ'ըսէ·

– Աղբեր ջան, ես սիրով կամ գալիս այստեղ, որովհետեւ միայն այստեղ է որ 70·000 հայ նոյն բանի մասին են խորհում, ամբողջ 2 ժամ տեւողութեան։

Պր· Պաղտասարեան, պատմութիւնը լրացուց հետեւեալ խօսքերով·

– Այժմ, կարող ենք ասել թէ՝ Արցախեան հարցի մէջ եւս նոյնն ենք խորհում, բայց 70·000ի փոխարէն միլիոնաւոր հայորդիներով։

Մեզ համար ուրախութեան առիթ եղաւ նաեւ մեր միջեւ ողջունել 1985ին «Երկիրներու միջեւ բարեկամութեան» կապեր հաստատելու առաքելութեամբ Պուէնոս Այրէս ժամանած 25 հոգինոց պատւիրակութեան մասնակից Պր· Լաուրէնթի Բարսեղեանը, որ բարեբախտ զուգադիպութեամբ նոյն թռիչքով քաղաքս եկած էր, որպէս հիւրը՝ Հ·Բ·Ը· Միութեան։ Ինչպէս յայտնի է բոլորիս, Պր· Բարսեղեանը այն կարող եւ բոլորանուէր անձն է որ երկար տարիներէ ի վեր կղեկուած է Ազգային հնութիւններու յայտնաբերման ու պահպանման միութեան տնօրէնութեան։ Իր ջլուխ գործոցն է Սարտարապատի ազգագրական թանգարանի չինութիւնը եւ զանազան հնութիւններու յայտնաբերումը։

Պր· Լաուրէնթի Բարսեղեանը մեր մէջ կը գտնուի յատկապէս պրպտելու գաղութիս պատմական անցեալը եւ ի մի համադրելու հնութիւններ, առնչուած գաղութիս կեանքին հետ։

–Նոր գաղութ է Արգենտինան, ըսաւ ան, հետեւաբար գրեթէ չկան այն հնարաւորութիւնները, զորս ընձեռած ենք Լիբանանի, Սուրիոյ եւ հայաշատ այլ գաղութներու մէջ։ Այսուհանդերձ պիտի աշխատինք կորսուած կամ կորսուելու դատապարտուած որեւէ գործ երեսն բերել, իր պատմական դառնալու հանգամանքին համար։

Հայրենի այս գոյզ որակաւոր դէմքերուն, «բարի եկաք» կ'ըսենք, ու կը մաղթենք որ օգտաչատ դառնայ իրենց առաքելութիւնը։

Կ'արժէ ընդգծել վերջյանելի առաջ, թէ Պր· Սպարտակ Պաղտասարեանը 28 Նոյեմբերի գիշեր, Թէաթրօ Ալֆիլի մէջ, Փորրիչնթէս 1753, Հայաստանի Խորհրդայնացման 68 Ամեակի առիթով պիտի դասախօսէ, որու միջոցին «Գայիանէ» պարախումբը եւ Արթուրօ Գուլումճեան պիտի ունենան գեղարուեստական ելոյթ։

ՊՐՆ. ՍՊԱՐՏԱԿ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆԸ (ԱՋԻԿ) ԿԸ ԸՆՋԱՊԱՏՏԵՆ ԳԱՒԼՈՒԹԻՍ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԻՉՆԵՐ. ԻՐ ԱՋԻԿ՝ ՊՐՆ. ԱՍԱՏՈՒՐ ԿԻՒԶԵԼԵԱՆ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱՅՆԱՑՄԱՆ 68-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Նոյեմբեր 29ը, Հայաստանի Խորհրդայնացման 68րդ տարեդարձի տոնակատարութիւնը տեղի ունեցաւ, Շաբաթ, Նոյեմբեր 28ին։

Ալֆիլ Թատրոնի հանդիսասարհը լեցուցած էր բազմութիւնը՝ բազկացած զանազան կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներէ եւ ազգայիններէ, նաեւ այլ անձնաւորութիւններէ որոնց մէջ էր նաեւ Արժանթինի Սովետ Փոխ–Հիւպատոս՝ Պրն· Ցարութիւն Վերմիչեան։

Ժամը 22·30ին «Գայանէ» պարախումբի անդամները արժանթինեան եւ Հայաստանի դրօշակներով բեմ բարձրացան եւ կատարեցին Արժանթինի եւ Հայրենի քայլերգները։

Արթուրօ Գուլումճեան յայտարեց յայտագրին Ա· մասը իր հայրենասէր երգերով գորս մեկնաբանեց բանչելիօրէն, տեղատարափ ծափահարութիւններ խլելով ոգեւորուած բազմութենէն։

Այս խանդավառ մթնոլորտին մէջ խօսք առաւ Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի Նախագահի Տեղակալ՝ Պրն· Սպարտակ Պաղտասարեան։

Հայրենի հիւրը երկարաչունչ եւ կուռ ելոյթով անդրադարձաւ օրուան տօնակատարութեան խորհուրդին, եւ կատարեց պատշաճ վերլուծումներ։

Ընդգծեց գնահատանքով սփիւռքի զանազան գաղթօճախներու մէջ գժուարին պայմաններու մէջ տարուած, կազմակերպութիւններու տիտանական ջանքերուն եւ աչխատանքներուն բոլորն ալ ի խնդիր հայապահպանման – գնահատեց նաեւ հայ մամուլի դրուատելի գործունէութիւնը։

Ցետ 10 վայրկեան դադարի «Գայանէ» պարախումբը իր գեղեցիկ ելոյթով սկսաւ յայտագրի Բ· մասը։ Բեմ հրաւիրուեցաւ նաեւ Պատմաբան Տոքթ· Լաւրէնթի Բարսեղեան, Հայաստանի Կուլտուրական Ցուչարձաններու Պահպանութեան Նախագահ՝ որ հակիրճ եւ հաղորդական ոճով խօսեցաւ խորապէս համակելով ներկաները, խօսեցաւ հայութեան եւ հայ մշակոյթի մասին։

Խօսեցաւ նաեւ փոխ–հիւպատոս՝ Պրն· Ցարութիւն Վերմիչեան, սպաներէն լեզուով չնորհակալութիւն յայտնելով ներկաներուն։

Տօնակատարութիւնը վերջ գտաւ «Գայանէ» պարախումբի հիանալի ելոյթով։

Empiece bien su noche del sábado

Sintonice todos los sábados de 21,30 a 22 la audición radial "En confraternidad Argentino Armenia", trasmitida por LR3 Radio Belgrano, en el 950 de su dial. Voz y Cultura de un pueblo Milenario para una Argentina Joven.

Purticipe, auspiciando este programa y solicitando representante al 38-1257, LATINARMEN PUBLICIDAD Depto. Radio.

Para las cuatro estaciones
y todas las edades

Lanas "Hetesia"

Koulaksizian Hnos. S.A.

FABRICACION DE TEJIDOS
LIMA 3560 - (1678) CASEROS
TE. 750-5883/3501/4632

ԱՆՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ԽՈՀԵՐ

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵՒ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, ԱՐՑԱԽ, ԲԱՅՑ ՆԱԵՒ ՈՒՐԻՇ ԲԱՆԵՐ

...րայի հրապարակ, ...ական անունով՝ Թա-...կան հրապարակ, ըն-...անունը՝ Ազատու-...հրապարակ, ըստ ո-...՝ Արցախեան զարթօն-...րան, իսկ օտար լրա-...րներու համար՝ Երեւանի ...Փարք, ուրկէ կարելի ...ագրական տեղեկու-...ներ փոխանցել փերես-...յթայի ընթացքով հետա-...միջազգային լրատու ...ակալութիւններուն եւ ...ցունցի սիրահար ա-...ընթերցողներուն:

...ճանչնայի զայն եզե-...իկ քանչիւր նստարան, ...ու ծառերն անգամ, ո-...մէջ իմ երիտասարդու-...հետ հասակ առնող ...թագոյն եղեւնիները ...ւանդ, իմ մէջ արթըն-...էր էին սիրոյ, կարօտի ...պարտութեան անբացա-...ի զգացումներ: Երեկո-

Անիրական ըլլալու չափ հարազատ եւ իրականու-թիւններ մոռնալու չափ վեհ, մեր երիտասարդու-թեան սիրելագոյն վայրերէն մէկն էր ան. Օփերայի հրա-պարակը, ուր կ՚երթային նաեւ դիտելու փթթող աղ-ջիկներ մեր մայրաքաղաքին, հետեւելու հսկայ գամբռներու հետ զգուշող սեւաչուի ե-րախաներուն խաղին, եւ գը-ւարճանալու Կարապի լիճը եզերող ստուերախիտ ծառե-րուն տակ նարտ խաղացող ծերունիներուն սրախօսու-թիւններով: Այդ օրերուն, 15–20 տարի առաջ, չէինք կրնար զգալ, չէինք կրնար պատկերացնել, թէ որքա՛ն մեծ էր այդ հրապարակը, մէկ երկու, երե՛ք հարիւր հազար մարդ պարփակելու չափ մեծ, մէկ միլիոն հա՛յ մարդիկ ամփոփելու չափ մեծ, համա՛յն հայութեան

րը, հողերը» բարձրագոչ ա-ղաղակները խեղդուեր էին Զարոբեանի իշխանութեան տապալումին թոհուբոհին մէջ, իսկ յաջորդ տարի, դարձեալ Ապրիլի 24ին, ըս-փիւռքահայ մեր ուսանողնե-

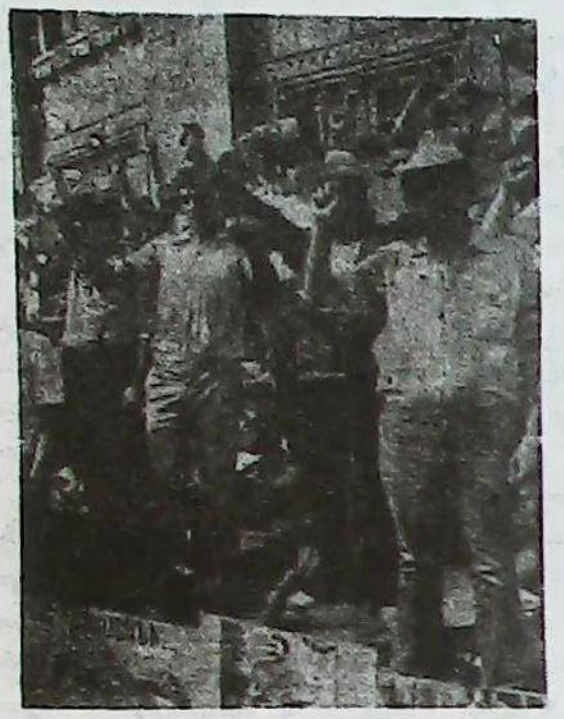

ՕՓԵՐԱՅԻ ՄՈՒՏՔԻՆ՝ ՈՐ ԱՐԻՒՆ Է ՆԱԵՒ

մեզ հարցաքննութեան, տա-րիքոտ միլիցիոներ մը անզօր կատաղութեամբ չպրտեր էր մեր երեսին. «Եթէ Ստալինի օրերը լինէի՜ն...»

Ո՜ւրկէ եւ ի՜նչպէս գուշա-կէինք մենք, թէ 20 տարի անց, Ծիծեռնակաբերդով հունաւորուած եւ պարփակ-ւած մեր ազգային ազնիւ զգացումները պիտի պոռթ-կային օր մը, դուրս պիտի գային իրենց ափերէն, ամ-բողջ պիտի բռնէին որդիքն դէպի մայր երկարած արցա-խեան ձեռքը, պիտի ահագ-նանային սումկայիթեան ցաւի ու ցասումի մէջ, յու-սախաբութեան ու յուսահա-տութեան ալիքներուն պիտի ըլլային անձնատուր, իսկ երբեմն պիտի խարխափէին անհարազատ ու խորթ ճահ-ճուտներու մէջ, վտանգելով շարժումը ու նոյնիսկ խան-գարելով հիմնահարցին՝ Ղարաբաղեան պահանջատի-րութեան արդար լուծման:

* * *

– Ինչո՞ւ համար Օփերայի հրապարակը, – հարց կու-տամ խումբ մը նախկին դասընկերներու, որոնք հի-մա արդէն ճանաչում գտած մասնագէտներ՝ երեւանցի-ներու մեծ մասին պէս ի-րենք ալ երեկոյեան այս ժա-մուն կ՚անցնին այս հրապա-րակէն՝ իմանալու վերջին նորութիւններ, վերահասու դառնալու օրուան տրամա-դրութեանց, թերեւս ակա-նատես ըլլալու հետաքրքրա-կան անցուդարձերու, լսելու

ճառախօսներու ելոյթներ:

– Ամէն ինչ ինքնատինք-եան կատարուեց.– կը բա-ցատրէ ընկերներէս մէկը:– Սկզբում ժողովուրդը հաւա-քւում էր նաեւ Կասկադում (Ցաղթանակի այգիէն մինչեւ Թամանեանի այգին իջնող աստիճանաձեւ շատրուանները), Մատենադարանի մօտ, Գերագոյն Սովետի շէնքի առջեւ եւ Ակադեմիայի ու Ցեկայի (Կենտկոմ) շէնքերի միջեւ: Բայց ամենայարմա-րը այս էր երեւի. այստեղ ընդարձակ է, լուսաւոր, խեղդուած չէ շէնքերի ա-րանքում, հեշտութեամբ հա-սանելի է ամէն կողմից, լու-սաւորութիւնն ու բարձրա-խօսը միշտ ապահովուած են, եւ ամենակարեւորը՝ խորհրդակցութիւնների հա-մար ունի յարմարութիւն-

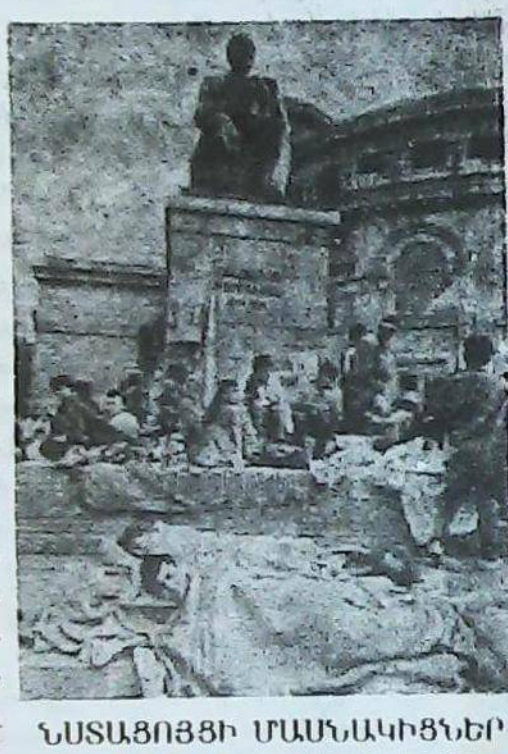

ՆՍՏԱՑՈՅՑԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐ ԹՈՒՄԱՆԵԱՆԻ ՀՈՎԱՆՆԻՆ ՏԱԿ

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

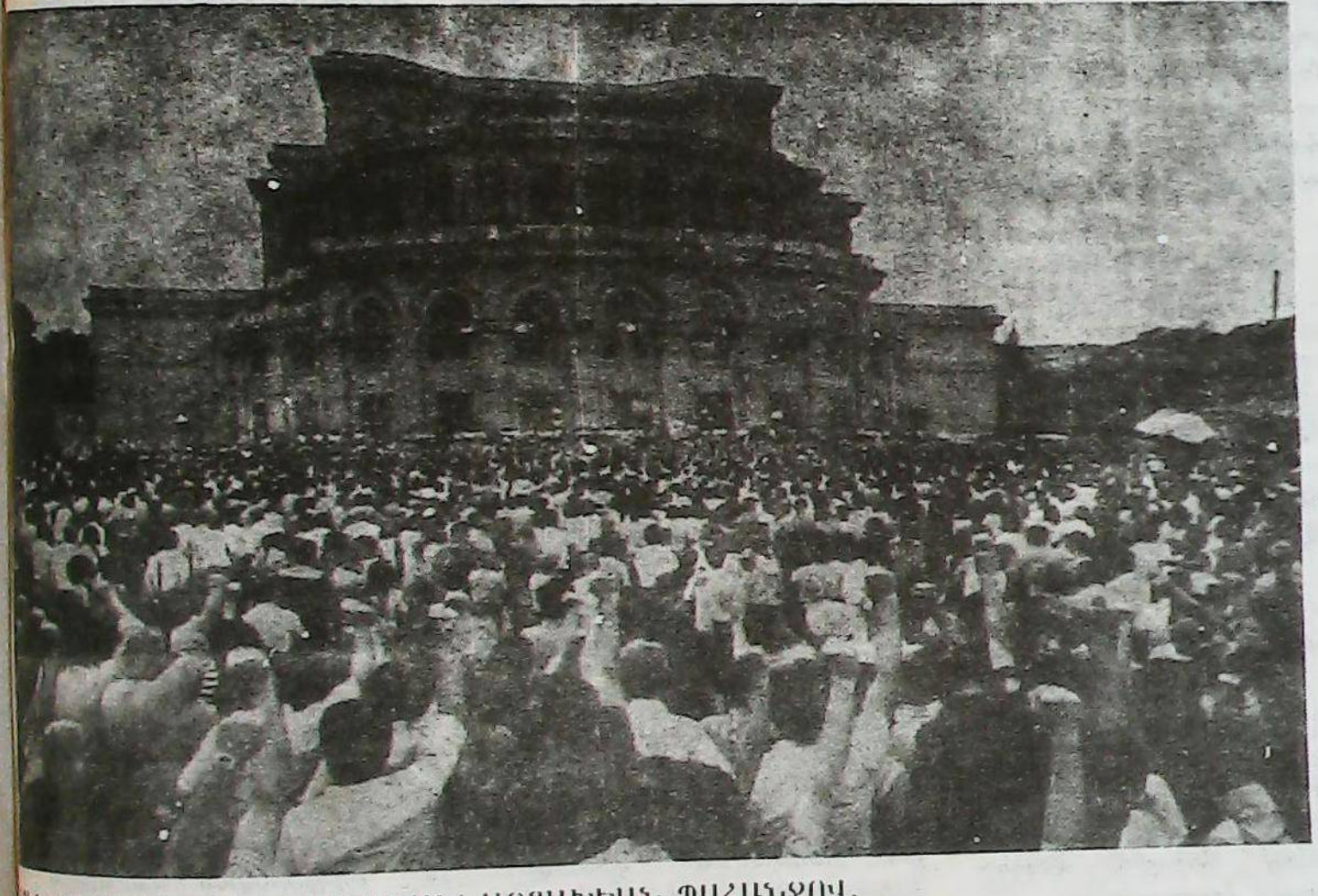

...Ն, ՄԻԱՀԱՄՈՒՌ, ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ՝ ԱՐՑԱԽԵԱՆ ՊԱՀԱՆՋՈՎ.

...ան աղջամուղջին մանա-...նդ, երբ արեւի վերջին ...երը կ՚ոսկեզօծէին Թա-...մանեանի ձեռակերտին բար-...ձր սիւներն ու բոլորա-...ձեւ շարուած կամարակապ ...պատուհաններուն ապակինե-...ը, երբ կը զօրանային շէն-...ին ներսէն հասնող երգի ու ...րաժշտութեան հնչիւնները, ...երբ մեծցող ստուերնե-...րուն հետ աւելի՛ իմաստուն ...կը դառնար Թումանեանի ...րի ժպիտը եւ կարծէք կը ...ւէին շարժիլ Սպենդիար-...եանի մեղեդի ձեռքերը, ամ-...բողջ հրապարակը, ծառերն ...ու Օփերան թատերականա-...ցած միջնորդ մը կը շրն-...ջէին, ուր մեր տոհմիկ ար-...ժէքները, հեքիաթային աղ-...ջիկներով ու հեթանոս գու-...յներով շրջապատուած, ...կը փայլէին փառքը իրենց ...քաղաքի ու միտքի նուա-...ճումներուն...

սիրտը, կամքը, խռովքն ու շնչառութիւնը բովանդակե-լու չափ մեծ: Ո՞ւրկէ՛ գիտ-նայինք, ի՛նչպէս գիտնա-յինք, թէ օր մը, 1988 Փե-տրուարի վերջերուն, հող-պիտի հաւաքուէր միլիոննոց հայ զանգուած մը, Արցախի հեւքով ու կանչով հաղորդ-ւած ժողովուրդ մը, որ ի յուր ամենեցուն պիտի յայ-տարարէր հայութեան գործ-նակա՛ն պահանջատիրութեան ծնունդը, ազգային ու մարդկային իր իրաւունքնե-րուն կառչած մնալու իր կամքը: Այդ օրերուն, 65-ական թուականներուն, «նա-ցիոնալիզմ»ի պիտակով խա-րանուած մահացո՛ւ մեղք կը այդպիսի բաներու մասին մտածելն անգամ: Չէ՞ որ, 1965ի Ապրիլին, Երեւանի գլխաւոր պողոտաներուն վր-րայ ծայր առած զանգուա-ծային ցոյցերը, «մեր հողե-

րու 50–60 հոգինոց խումբի մը կողմէ դէպի Պանթէոն՝ Կոմիտասի շիրիմին այցե-լութիւնը աւարտեր էր մեզմէ 40–45 հոգիներու միօրեայ բանտարկութեամբ: Այն ա-տեն, ձերբակալուելու վիրա-ւորանքէն աւելի՝ մեր երի-տասարդի հոգիները կրեր է-ին անդարմանելի հարուած՝ հասցուած մեր ազգային արժանապատուութեան, երբ մեզ ձերբակալելու եկած մի-լիցիայի սպան, մայոր Մար-տիրոսեան անունով (եւ... ղարաբաղցի՛), Կոմիտասի շիրիմին վրայ բարձրացած՝ փորձեր էր ծաղրուծանակի ենթարկել մեզ, մեր երգած եւ կիսատ մնացած «Տէր ո-ղորմեա»ն, «յետադիմա-կան», «նացիոնալիստ» ու մինչեւ անգամ «փուրու-րիստ» անուաներ էր մեզ, մինչ Երրորդ Մասի քաղմա-սին մէջ, ուր տարեր էին

CONTEMPORA
Alfombras Atlántida
CORDOBA 4475
CAPITAL FEDERAL
T.E. 773-2794
774-2977

Daniel Youssefian e Hijos S.A.
Distribuidor y Mayorista Textil
Blanco y Tejidos en general
Sarmiento 2357. Buenos Aires
T.E.: 48-9442/5298

ՕՏԱՐ ՄԱՄՈՒԼԸ ԱՐՑԱԽԵԱՆ Հ[illegible] ՆԿԱՏՄԱՄԲ

Մոսկուա – Նոյեմբեր 22 (AFP).– 500 հազար ատրպէյճանցիներ, համախմբուած Գաբու մայրաքաղաքին կեդրոնը, պահանջեցին որ Արցախի Շրջանը չարունակէ մնալ Ատրպէյճանի գերիշխանութեան տակ:

Ըլլա՛յ ինքնավար Արցախի Շրջանի, ըլլա՛յ Հայաստանի ժողովուրդը երկուքն ալ կը չարունակեն պահանջել շրջանին վերամիացումը՝ իր արդար տիրոջ՝ Հայաստանի:

Գաբուի մէջ, ատրպէյճանցիներու կատարած ցոյցերուն պատճառաւ՝ Հայաստանի խորհրդարանը արկախից իր նիստը, ուր կը քննարկուէր Արցախի վերամիացման հետ աղերս ունեցող քայլերը:

Արբատի Վոլսքին էր որ առաջ նիստի արկախման որոշումը՝ նկատելով կացութեան անակնկալ վտանգաւորումը, որ կրնար հանգանակոտրէն աւելի եւս պայթուցիկ դառնալ: Քրեմլինի պատուիրակը յետ արցախեան հարցի հետապնդումի արկախման՝ անմիջապէս, օդանաւ առնելով ուղղուեցաւ Ստեփանակերտ, տեղւոյն վրայ գնահատելու համար կացութեան լրջութիւնը:

Գաբուի մէջ ցուցարար ատրպէյճանցիներուն համախմբումը տեւեց ժամը 10էն մինչեւ 18ը, ոմանք կատարեցին նաեւ հացադուլ մը:

Երեւան, Նոյեմբեր 22 (AP).- Հայաստանի նախարարական խորհուրդը վաւերացուց բարեգործական հաստատութեան մը ստեղծման ծրագիրը:

Այս բարեսիրական օրգանիզմին պարտականութիւնը պիտի ըլլայ նիւթական թէ՛ բարոյական օգնութիւն հայթայթել, հիւանդներուն, անտէր ծերերուն, հաշմանդամներուն որք փոքրիկներուն, բազմազաւակ եւ հասմատ հասոյթի տէր ընտանիքներուն:

Այս հաստատութեան նպատակն է, նաեւ օգնել բոլոր տագնապուոր երիտասարդներուն որոնք կ'ուզեն բարձրագոյն ուսում առնել Սովիտ Միութեան կամ օտար Համալսարաններու մէջ:

Կը նախատեսուին նաեւ այցելութիւններ կատարել բանտարկեալներուն եւ օժանդակել իրենց վճռիւ կիրարկման շրջանին:

Բոլոր անոնք – անձեր կամ գործատուական խմբակցութիւններ – որոնք որոշումներ են բարիք ընելու՝ կրնան մաս կազմել այս բարեգործական հաստատութեան, որուն հասոյթը պիտի գոյացնայ քաղաքացիներու կամաւոր եւ անձնական օժանդակութիւններէն:

Մոսկուա, Նոյեմբեր 24 (AP).- Գաբու, Կիրովապատ եւ Նախիջեւան քաղաքներու հայ բնակիչները ենթարկուեցան, օրերու ընթացքին, սարսափի բազմաթիւ հազարաւոր ազերիներու կողմէ: գրգռուած ամբոխը, որ փողոց իջած էր, բարձրացուցած Ալաթըլահ Մամէյնի նկարը՝ կ'ուզէր վրէժ առնել 3 վերոնշեալ քաղաքներու հայերէն՝ Արցախը Հայաստանի միացնելու հայ պահանջին:

Ծարդ ծանօթ չէ հայ մեռեալներու թիւը, կան հակրիւրաւոր վիրաւորներ: Մինչ ազերիները կը շրջէին քաղաքներուն – դիմաւորաբար կիրովապատի – մէկ արգիլելու համար հայերու փախուստը՝ երեւանէն ղրկուած բազմաթիւ ուղղաթիռներ կարողացան ազատել մեծ թիւով հայեր: Կիրովապատն է յատկապէս ողբերգական դէպքերու թատերաբեմը, ուր 15 հայ տուներ հրկիզուեցան:

Դէպքերու շատ լուրջ հանգամանքին հետեւանքով ռազմագործ զօրքերն ու հրաձգային սայլերը չուտով ծածկեցին բորբոքած ազերիները: Սպանուեցան մէկ տեղակալ սպայ եւ 2 զինուոր:

Առ ի հակազդեցութիւն՝ հայերը իջնելով երեւանի փողոցները, կատարեցին բողոքի ցոյցեր: Իշխանութիւնները ստիպուած՝ անմիջապէս հաստատեցին կրակմարի դրութիւնը Գաբու, Կիրովապատ եւ Նախիջեւան քաղաքներու մէջ՝ ժամը 22էն մինչեւ ժամը 5, իսկ երեւանի մէջ՝ ժամը 24էն մինչեւ ժամը 6:

Հայաստանի հեռատեսիլը յանուագանեց թէ բանակը իր հակակշռին տակ առած է բոլոր վերոնշեալ քաղաքները: Ատրպէյճանի Արտաքին կապերու նախարարութեան մամլոյ պատասխանատու՝ Մուսա Մամէտովի, իր կարգին ըսաւ թէ «կացութիւնը տակաւին լուրջ է»:

Ազերիներու Գաբուի մէջ կատարած խռովութիւն – բարբարոսութիւնները (բնդգծումը մերն է) ծայր տուին երբ խոցան թէ Արցախի անտառի մը մէջ հայերը կը կառուցանեն Ալումինիումի գործարան մը, հանձնարարուած Քրեմլինի որոշած գործազրման ծրագրին, շրջանի մը մէջ ուր կը գտնուի ազերիներու արտավայրը:

Մոսկուա – Նոյեմբեր 27 (AP).- Ազերի – հայ կռիւներու հետեւանքով՝ Կիրովապատի եւ Նախիջեւանի Համայնավար կուսակցութիւնները –որոնց կիզգրնեները ենթարկուեցան կատարեալ ջարդարարութեան՝ գրգռուած ամբոխի կողմէ – պաշտօնական ըրին իրենց համապատասխան դիմումները:

Կիրովապատի մէջ շրջապերծուեցան բռնութիւնները երբ ազերիներուն հասան տարաձայնութիւններ՝ Մոսկուայի Գործադրութեան Համար Սովետական Գործադրութեան Համար Սովետական Գործադրութեան Համար Սովետական

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԺԱՄԱՆՈՒՄ՝ ՊԱՏՄԱԲԱՆ ՏՈՔԹ. ԼԱՒՐԵՆԹԻ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆԻ

Տեղւոյս Հ.Բ.Ը.Մ.ի վարչութեան հրաւէրով Պուէնոս Այրէս ժամանեց, Երկուշաբթի օր 21 Նոյեմբերին, Հայկական Ս. Ս. Հանրապետութեան Մինիստրներու խորհուրդին առընթեր Պատմութեան եւ Կուլտուրայի Ցուշարձաններու Պահպանութեան գլխաւոր վարչութեան նախագահ՝ Տոքթ. Լաւրենթի Բարսեղեան:

Պատմաբանը հեղինակն է բազմաթիւ պատմական եւ թանգարանային հետազօտութիւններու, Գառնի տաճարի վերակառուցման, իր տնօրէնութեամբ հիմնած է տարբեր տեսակի թանգարաններ. եղած է տնօրէնը Սարտարապատի ազգագրական թանգարանին եւ գեղակերտ Մշակութային եւ Մարզական Համալիրին:

1985-ին Տոքթ. Բարսեղեան Պուէնոս Այրէսի մէջ, բացումը կատարեց Սարտարապատի թանգարանէն բերուած արուեստի նմոյշներուն:

Այժմ կ'այցելէ Պուէնոս Այրէս, Հ.Բ.Ը. Միութեան Ալեք Մանուկեան կեդրոնին, մէջ հիմնելու (3րդ յարկը) թանգարան մը՝ նուիրուած արժանթինահայ պատմութեան:

Ժամանումի առաջին օրը՝ այցելեց Արժանթինահայ Մշակութային Միութեան Կեդրոնը, ուր ընդունելութիւն տրուած էր ի պատիւ Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի Նախագահին տեղակալ՝ Պրն. Սպարտակ Պաղտասարեանի -եւ ունեցաւ ելոյթ մը խիստ հետաքրքրական իր առաքելութեան շուրջ:

Բարեգալուստ, բարի կեցութիւն եւ Առաքելութիւն կը մաղթեն ՌԱԿի Հարաւ Ամերիկայի Շրջ. Վարչութիւնը, «Սարտարապատ»ի խմբագրութիւնը, ինչպէս նաեւ Մոնթէվիտէոյի Թէքէեան Լսարանի խմբագրութեան հայրենի հիւրին:

ՊԱՏՄԱԲԱՆ ՏՈՔԹ. ԲԱՐՍԵՂԵԱՆԻ ՄԱՄԼՈՅ ԱՍՈՒԼԻՍԸ

Երկուշաբթի Նոյեմբեր 28ին, տեղւոյս Հ.Բ.Ը. Միութեան կեդրոնին մէջ, Կուլտուրայի Ցուշարձաններու Պահպանութեան եւ Օգտագործման Նախագահ Տոքթ. Լաւրենթի Բարսեղեան տուաւ Մամլոյ Ասուլիսը, որուն ներկայ էին գաղութիս հայ մամուլի - գրաւոր թէ՛ բանաւոր - ներկայացուցիչներ:

Պուէնոս Այրէս Հ.Բ.Ը.Մ.ի վարչութեան ընդ. Քարտուղար Պրն. Ռուբէն Քէչիչեան կատարեց բացման խօսքը, Բարի Գալուստ մաղթելով հիւրին եւ ապա հակիրճ տողերու մէջ բացատրելէ ետք Պատմաբան Բարսեղեանի գաղութս, Հ.Բ.Ը.Մ.ի հրաւէրով, այցելութեան նպատակը, հրաւիրեց Միութեան փոխ Քարտուղար՝ Պրն. Գէորգ Մարալեանը, որ ներկայացնէ հայրենի պատմաբանը:

Փրոֆ. Բարսեղեան զարգացնելէ ետք նախապէս ներկաներուն տրուած գրաւոր «ծրագրի»ն էական կէտերը՝ շեշտը դրաւ արժանթինահայ գաղութի մէջ նման թանգարանի մը անհրաժեշտութեան վրայ: Ուրախութիւն յայտնեց որ Հ.Բ.Ը. Միութիւնն է որ կը նախաձեռնէ այս թանգարանի ստեղծման, իր կեդրոնի 3րդ յարկը գտնուող 250 Ք.Մ. տարածութեամբ սրահի մը մէջ:

Պատմաբանը հրաւիրեց բոլոր հայ կազմակերպութիւնները առանց բացառութեան մասնակցելու այս հոյակապ ձեռնարկի իրականացման, որ պատիւն է բոլորիս, եւ որուն շնորհիւ ո՛չ միայն արժանթինահայը պիտի տեղեկանայ իր մշակոյթին, իր Սփիւռքի Պատմութեան՝ այլեւ արժանթինցին պիտի գիտնայ թէ ո՞վ է եւ ի՞նչ է հայը, աւելցնելով «Դժուար է գրել համամարդկային մշակոյթի Պատմութիւնը եւ չյիշել Հայ Մշակոյթը, մեր հազարամեայ արժէքաւոր մշակոյթին մաս կը կազմեն բոլոր գաղթօճախներու մէջ գտնուող հայ մշակոյթի զանազան դրսեւորումները»:

Ցաջորդեց հարցազրոյց: Պատմաբանը պատասխանեց հարցումներուն պարզութեամբ եւ գոհացուցիչ կերպով:

ՊՐՆ. ՍՊԱՐՏԱԿ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ - ՀԱՅ ՄԱՄՈՒԼ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի Փոխ-Նախագահ Պրն. Սպարտակ Պաղտասարեանի հանդիպումը գաղութիս հայ մամուլին հետ, տեղի ունեցաւ Երեքշաբթի օր, Նոյեմբեր 22ին:

Մամլոյ Ասուլիսը որ նախատեսուած էր Երկուշաբթի 21 Նոյեմբերի համար, յետաձգուած էր, ժամանակի անյարմարութեան հետեւանքով:

Գրաւոր թէ՛ բանաւոր հայ մամուլի ներկայացուցիչները հաւաքուած էին Արժանթինահայ Մշակութային Միութեան Տան մէջ, մտերմիկ սեղանի մը շուրջ, ուր ամփոփ տողերով Միութեան Քարտուղար Պրն. Խուան Տիմիճեան ներկայացուց հայրենի բարձրաստիճան հիւրը, տալով անոր Հարաւ Ամերիկայի մէջ կատարելիք այցելութիւններու ժամանակացոյցը: Ապա՝ խօսք առաւ Ա. Տեղակալ Պրն. Սպարտակ Պաղտասարեան, ընդհանուր գիծերու մէջ ներկայացնելու համար «վերակառուցման» եւ «հրապարակայնացման» անդրադարձերը առողջապահական, բնապահական, տնտեսական եւ կրթական մարզերուն մէջ, շեշտելով որ այսպէս կոչուած կորպաչէվեան յեղաշրջման շարժումի լոյսին տակ յառաջացած տեղաշարժերը՝ յոյս կը ներշնչեն լուծելու բոլոր կուտակուած հարցերը եւ ժխտական երեւոյթները, որոնց այլեւս պէտք չէ թրմբկահարել, այլ՝ գործել բոլոր միջոցներով դարմանելու համար զանոնք, առանց յապաղումի:

Սուկ ընդարձակ մշակոյթի, հոգեկան, մտային բարձր զարգացումի տէր հասարակական գործիչ մը չէ Պրն. Պաղտասարեան, այլ՝ հմուտ պատմագէտ մը, որուն հետ կարելի է խօսիլ անկեղծ եւ անկաշկանդ կերպով:

Մշակութային բարձրաստիճան պատասխանատուն, որուն հայեցողութեան տակ կ'իյնայ մամլոյ բաժինը, գիտակից է եւ իրազեկ հայրենի թէ՛ սփիւռքի զանազան հայ գաղթօճախներու իրականութեան եւ առանձնայատկութիւններուն: Ահա՛ թէ ինչո՞ւ խոր հասկացողութեամբ մտիկ ըրաւ բոլոր կարծիքները, ե՛ւ գոհացուցիչ ե՛ւ սպառիչ էին իր պատասխանները բոլոր այն հարցումներուն զորս կատարեցին մամլոյ ներկայացուցիչներ եւ որոնք կը վերաբերէին ընդհանուր առմամբ, Հայրենիք-Սփիւռք մշակութային կապերու սերտացման, բարելաւման նոր ծրագիրներու, գրական նիւթերու առաքման, անոնց բովանդակութեան պատրաստութեան՝ համաձայն իւրաքանչիւր գաղթօճախի պահանջներուն, Հայրենիք հրաւէրի, ներգաղթ - արտագաղթ, Ապրիլ 24ի իբր պաշտօնական սուգի օր ճանաչման, եւ այլ հարցերու: Պատուարժան հիւրը սահմանեց պատասխանատուութիւնները, առանց խուսափելու մատնանիշ ընելէ թերացումներն ու սխալները եւ թուեց բոլոր ձեռք առնուած միջոցները երեւան հանուած ախտերը դարմանելու ի խնդիր:

Ինչ կը վերաբերի մշակութային կապի կոմիտէի -եւ այլ յարակից օրկանիզմներու - անձնակազմին՝ Պրն. Պաղտասարեան ընդգծեց շէպի երիտասարդութիւն կատարուած շրջադարձը, բացատրելով թէ երկու տարւայ ընթացքին տասնապատկուած է երիտասարդներու թիւը: Ապա աւելցուց թէ այսօ՛ր կ'ապրինք Հայրենիք-Սփիւռք կապերու կենսական յեղաշրջումի շրջան մը, ուր

ա- լրագրութեան, հասարակական կեանքի պոռթկումը կը բանայ խոստումնալից հորիզոններ:

բ- կայ հարցադրոյթի պատեհութիւն, խօսքի եւ արտայայտութեան ազատութիւն.

գ- կան նոր յայտնաբերումներ Սովետ Միութեան ամբողջ տարածքին որոնցմէ է Արցախեան հարցը, որ պիտի գտնէ իր արդար լուծումը օրինապահութեան, Սովետ Ազգերու բարեկամութեան ծիրին մէջ, հեռու կենալով վնասակար եւ անօգուտ գրգռութեան բոլոր կերպերէն եւ երեւոյթներէն:

դ- բոլոր ծայրայեղ հակասովետական կոչերը դատապարտուած են ի զուր կորնչելու:

ե- այսօր Հայրենի Պետութիւնը եւ ժողովուրդը անբաժանելի միութիւն մը կը կազմեն, իսկապէս պատուաբեր.

զ- այս իրերու դրութեան տակ, եւ Ա. Քարտուղար Ս. Ցարութիւնեանի քաջալերութեամբ՝ Հայրենիքը ո՛չ միայն կը վերականգնէ մաքրագործման զոհ ղեկավարներ, գրողներ եւայլն, այլ՝ մանաւոր, յատուկ գնահատանքի առարկայ կը դարձնէ Արեւմտահայ գրականութիւնը: Պրն. Պաղտասարեան ըսաւ թէ չկայ երկու տարբեր հայ լեզուներ. կա՛յ միայն մէկ հայ լեզու եւ երկու լեզուաճիւղաւորումներ: Պիտի տանք այն փառքը որուն արժանի է Արեւմտահայ գրականութիւնը, պիտի քաջալերենք զայն եւ պիտի պահպանենք: Որովհետեւ մեր ազգային մշակոյթի կարեւոր հարստութիւնն է ան:

Այսօր՝ մշակութային կապի կոմիտէին մէջ. լրատուողներու խումբ մը, որոնք կ'ուսումնասիրեն արտասահմանէն եկած թերթերը, ինչպէս նաեւ այս վերջիններուն առաքուելիք նիւթերը. ղրկուած նիւթերու ու գոհացուցիչ կազմակերպչական օրակը պիտի բարելաւուի: Այս գործողութիւնը չատ կարեւոր է որովհետեւ արտասահման ղրկուած տպուած սիւթերու - օրաթերթ, հանդէս, գիրք եւայլն - թիւը կը հասնի 350 էն 370ի:

Լայն եւ կենսական տեղեկութիւններով հագեցած էր՝ որ հրաժեշտ առին հայրենի հիւրէն՝ գաղութիս հայ մամլոյ ներկայացուցիչները եւ վերստին, իւրաքանչիւր զատ, հանդիպումներ ունենալու խոստումով:

«ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ»Ի ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ ՊՐՆ. ՍՊԱՐՏԱԿ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆԻ ՀԵՏ

Նախապէս որոշուած ժամադրութեան համաձայն՝ Սարտարապատ Շաբաթաթերթիս խմբագիր Պրն. Նուպար Գարատանեան եւ մնայուն աշխատակից Պրն. Վարուժան Աճեմեան հանդիպում մը ունեցան, Հինգշաբթի, Նոյեմբեր 24, ժամը 18ին, Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի փոխ-նախագահ՝ Պրն. Սպարտակ Պաղտասարեանի հետ:

Պանդոկի հիւրասրահին մէջ, մտերմիկ եւ սիրալիր մթնոլորտի մը ներքեւ, արծարծուեցան ամբողջ հայութիւնը յուզող բազմաթիւ այժմէական հարցեր, ինչպէս նաեւ վերակառուցման եւ հրապարակայնութեան նպաստաւոր անդրադարձը, Հայրենիք - Սփիւռք մշակութային կապերու առաւել սերտացման վրայ:

Հանդիպումը, որ տեւեց աւելի քան երկու ժամ, վերջ գտաւ Պրն. Պաղտասարեանի յատուկ արտայայտութեամբ «Ճգնաժամի տարիներու ընթացքին կուտակուած բոլոր հարցերը պիտի գտնեն իրենց բարւոք լուծումը»:

ՊՐՆ. ԶԱՒԷՆ ՏԷՐ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ Հ.Բ.Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՈՒՈՅ ԱՆԴԱՄ

Շաբաթ 12 Նոյեմբեր, Հ.Բ.Ը. Միութեան 75րդ Ընդհանուր Ժողովին ընթացքին, որ կայացաւ Թորոնթոյի հայ գաղութին մէջ, Ցկեանս Նախագահ Տիար Ալեք Մանուկեան հաճելի անակնկալ մը պատճառեց ներկաներուն, Միութեան Պատուոյ Անդամի վկայականը յանձնելով Սան Փաւլոյ մասնաճիւղի Ատենապետ՝ Պրն. Զաւէն Տէր Յարութիւնեանին:

Այս մասնաճիւղը, 20 տարիներ առաջ՝ ունեցաւ վերածնունդ մը, որուն հետեւանքով ցարդ կը բոլորէ ծաղկուն եւ բարեբեր շրջան մը:

Այս շրջանէն ի վեր Պրն. Տէր Յարութիւնեան կը ծառայէ անձնուիրութեամբ եւ հայրենասիրական բարձր ոգիով ի խնդիր հայ եկեղեցւոյ եւ հայ դպրոցի վերելքին, արժանանալով Հարաւային Ամերիկայի հայ գաղութին համակրանքին եւ յարգանքին, իր ջանքերուն շնորհիւ է որ կարելի եղաւ հիմնել, 4 տարի առաջ, Հ.Բ.Ը.Մ.ի Բարեն եւ Ռեժինա Պազարեան վարժարանը:

Պրն. Զաւէն Տէր Յարութիւնեան «Սարտարապատ»ի լաւագոյն բարեկամներէն է:

Ան միշտ գնահատած է Շաբաթաթերթիս հայապահպանման գծով կատարած երախտաւոր գործունէութիւնը եւ միշտ մնացած է անոր կողքին:

Այս ուրախ առիթով՝ Ռ.Ա.Կ.ի Հարաւ Ամերիկայի Շրջ. Վարչութիւնը, «Սարտարապատ»ի խմբագրութիւնը, ինչպէս նաեւ Մոնթէվիտէոյի Թէքէեան լսարանի խմբագրութիւնը ջերմօրէն կը շնորհաւորեն Պրն. Զաւէն Տէր Յարութիւնեանը, մաղթելով իրեն նորանոր յաջողութիւններ:

«ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ»

ՈՂՋ ԵՒՍ Է ԸՆԿ. ԱՒԵՏԻՍ ՇԱՀԻՆԵԱՆ

Ցաւով կիմանանք Սան Փաւլոյի ՌԱԿ - Արմենակ Եկարեան Ակումբի Պատուոյ Ատենապետ, ղեկավար Ընկ. Աւետիս Շահինեանի մահը, որ պատահեցաւ անցեալ Կիրակի, 20 Նոյեմբերին, Սան Փաւլո, 76 տարեկան հասակին մէջ:

Հանգուցեալ վետերան ընկերը ծնած է Կիլիկիոյ Մարաշ քաղաքին մէջ: Ապա՝ գաղթական, ընտանեօք փոխադրուած է Հալէպ-Սուրիա:

1962ին, ընտանեօք կը հաստատուի Սան Փաւլօ Պրազիլ, ուր մասնակցելով գաղութին Ազգային կեանքին եւ կը դառնայ ամենաժրաջան գործիչներէն. 1964ին կը հանդիսանայ կարեւոր գործօններէն՝ սան Փաւլոյի Հ.Բ.Ը.Մ.ի մասնաճիւղի կազմակերպչական գործին:

Անձնուիրացութեամբ ծառայած է գաղութին Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ վերելքին համար, որուն 40 Պրազիլահայ Ազգայիններէ բաղկացած, վարչութեան անդամ էր:

Երիտասարդ տարիքին բնկած է ծառայել հաստարմօրէն, ՌԱԿի շարքերուն մէջ, ստանձնելով պատասխանատու պաշտօններ թէ՛ Հալէպի (Սուրիա), եւ թէ՛ Սան Փաւլոյի (Պրազիլ) մէջ:

Հանգուցեալը տէրն է ընտանիքի մը ուր բարձր պահպանուած են Ազգային բարքերը եւ եկեղեցական աւանդութիւնները. իր հայրենասիրական շունչով դաստիարակուած զաւակները կը շարունակեն միեւնոյն նուիրական ոգիով, եւ միեւնոյն գաղափարական հաւատամքով, պայքարիլ հայապահպանման եւ Հայ Դատին ի խնդիր:

Սան Փաւլոյի հոծ բազմութիւն մը, բաղկացած Սան Փաւլոյի Ազգային ղեկավարներէ, բարեկամներէ եւ ազգականներէ, ներկայ էր իր յուղարկաւորութեան: Դամբանական կարդացին. ՌԱԿի Հարաւ Ամերիկայի Շրջ. Վարչութեան անունով՝ ընկ. Օշին Մոստիչեան, եւ Պրազիլահայ Թեմի բարեխնամ Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Տաթեւ Եպս. Ղարիպեան: Երկու ճառախօսներն ալ վեր առին հանգուցեալին թէ՛ անհատական առաքինութիւնները, եւ թէ՛ ղեկավարի յատկութիւնները, ինչպէս նաեւ մատուցած ծառայութիւնները Սան Փաւլո-

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

ԱՂՕԹՔ ՄԱՅՐԱԿԱՆ

«Աղօթում է մայրս տխուր,
Ինքը հաւա՞ք, ինքը մի բո՞ւռ...

Աղօթում է, որ իր որդին,
Փորձանքներից հեռո՞ւ մնայ,

Դաւ ու չարից զգուշանայ,
Որ բերկրանքի բարի ոգին
Գոնէ մի քիչ սի՞րտն իր բանայ
Եւ մի բաժին իր բաշխումից՝
Իր որդո՛ւն էլ չզլանայ:

Աղօթում է մայրս տխուր,
Ինքը հաւա՞ք, ինքը մի բո՞ւռ...»

ՎԱՀՐԱՄ ՀԱՄԵԱՆ

ՅԱՒԵՐԺ ՄԵԶ ՀԵՏ ԵՍ ԻՄ ԹԱՆԿԱԳԻՆ ՄԱՅՐ

Գրեց՝ ՆՈՐԱՅՐ ԳԱՐԱՏԱՆԵԱՆ

Տարբեր կերպով եկար երէկ. կարծես աւե՛լի պաշտօնական էր մուտքդ այս անգամ. բարի ու մաքուր սրտիդ անհուն անմեղութիւնը կ'արտացոլար ճերմակ ...ձիւնաթիւր հագուստիդ վրայ. ինչպէս միշտ՝ այս անգամ եւս պարզ գեղեցկութեանդ հրապուրիչ թափանցեց սրտիս խորը: Ձեմ գիտեր որքան ատեն է ի վեր կանգնած էիր ննջասենեակիս սեմին վրայ... եւ զիս կը դիտէիր պահպան հրեշտակի մը պէս. գլխուդ վերեւ ուրւագծուած օրասը, որ վճիտօրէն կը լուսաւորէր հրեշտակային դէմքդ, շլացուց աչքերս. ինծի այնպէս թըւեցաւ թէ՛ անուրջ եւ անէական կերպարանք մըն էր զիս այցելողը, կամ պարզ տեսիլք մը, գուցէ պատահական. Թօթափեցի քունս վըրայէս... եւ շփեցի աչքերըս.

Ո՛չ, կասկած չկար այլեւըս, դուն էի՛ր... Առաւել մօտեցայ քեզի, եւ յստակօրէն տեսայ քեզ: Ո՛չ մի շպար, ո՛չ մի զարդ. ճիշդ այնպէս՝ ինչպէս մարդ արարածը կը ներկայանայ իր Ամենակարող եւ Ամենահզօր Արարիչին առջեւ վերջին դատաստանի Օրը: Զգարմացայ ամենեւին, որովհետեւ քեզ միշտ սիրած եմ քու պարզ եւ անպաճոյճ գեղեցկութեանդ մէջ: Մեղմ ժպիտ մը նշմարեցի նուրբ շուրթերուդ վրայ. իսկ աջ ձեռքիդ մէջ բռնած էիր թուղթի կըտոր մը, որուն վրայ կարդացի Նոյեմբեր 17, 1987: Ամբողջ էութիւնս սարսռաց. հարց տուի ինքզինքս թէ որեւէ կերպով թերացած եմ քեզի հանդէպ, պարտականութեանս մէջ:

Ցանկարծ՝ նկատեցի որ Արշալոյսէն քանի մը ժամեր ետք՝ Նոյեմբեր 17, 1988ին առաջին տարելիցդ է, եւ մենք այս ափերը ցրուած քու սիրելիներդ, ի մի եկած եկեղեցւոյ մէջ, քեզի համար հոգեհանգստեան պաշտօնի մատուցման ներկայ պիտի գտնուինք, եթէ միմիայն այս է պատճառը... անիմաստ է ապա կեանքը: Անուրանալի Մայր՝ քու արժէքդ շատ աւելի բարձր է քան տարին անգամ մը պաշտօնական պարզ յիշատակութիւն մը... որքան ալ սուրբ ըլլայ անոր հանգամանքը...

Աչքերս հանդիպեցան ջինջ ու քնքոյշ նայուածքիդ, որ սեւեռած էիր իմ վրաս, եւ ըսի քեզի. Մայր իմ երբեք չես հեռացած մեզմէ. երբեք սոսկ յիշատակի չես վերածուած, եւ պիտի չի վերածուիս. Դուն մեր մէջն ես եւ պիտի մնաս յաւիտեան որովհետեւ մեր էութեան մաս կը կազմես: Դադրեցանք քեզ սպասելէ... այդ օրուընէ սկսեալ... սպասելէ որ գաս փիզիքապէս. ինչ փոյթ փիզիքական կեանքը տարազ մըն է միայն, զոր մենք, ուշ կամ կանուխ ստիպուած ենք թողուլ այս աշխարհին մէջ՝ հանդերձեալ կեանքի չփոխադրուած: Ինչի՞ կը ծառայեն ուրեմն՝ կարճ ու խարուսիկ ոգեկոչումները:

Այո լսեցի քու իրաւ ձայնըդ, մայրական եւ անոյշ որ զիս կը կանչէր մեղմօրէն ... եւ կ'օրհնէր զիս. քեզմէ զատ ո՞վ կրնայ, նոյն հարազատութեամբ եւ առանց որեւէ ակնկալութեան, ցաւի՝ ցաւերովս: Եւ ուրախանալ՝ ուրախութիւններովըս. բաժնել եւ յուսախաբութիւններս եւ յուսադրանքներս, ձախողութիւններս եւ յաջողութիւններս:

Անզգալաբար, գլուխս դրի մայրական ջերմ ու գորովալից կուրծքիդ վրայ՝ եւ փոքրիկ մանուկի մը նման՝ հեծկլտալով լացի եւ բարձրաձայն խնդացի... կսկիծի արտասուքներ չէին, ո՛չ ալ անհեթեթ խնդուքներ, այլ տարիներու ընթացքին մէջս կուտակուած անսահման կարօտին պոռթկումը՝ հրաբուխէն ժայթքող լաւայի նման:

Լսեցի որ ինծի կ'ըսէիր, խանդաղատանքով յորդառատ ձայնով – մի յուսահատիր եւ «քաջ եղիր՝ տղաս... ձեզի հետ եմ եւ պիտի մնամ ձեր մէջ» Աշխարհի ամենաերջանիկ էակն էի այս պահուս: Անգամ մը եւս օրհնեցիր զիս աւելցնելով՝ «Տղաս ... բոլոր Հովն եմ, իր երկնային արքայութեանը մէջ, ուր հոգիս յաւիտեան անմահ է, եւ հաւատացի Անզուգական Տէր Յիսուս Քրիստոսի, կեանքս նուիրեցի իրեն... եւ փրկուեցայ: Որեւէ դժուարութիւն չ'ունիմ ձեզ, բոլոր սիրելիներս այցելելու: Կ'աղօթեմ որ դուք ալ հետեւիք Մ. Փրկիչին որպէսզի մահ չի ճանչնաք»:

Այո՛ երկինքէն կը հսկես մեր վրայ. կը դիտես մեր բոլոր քայլերը եւ կը հրճուիս տեսնելով որ զաւակներդ կը սիրեն եւ կը մեծարեն Աշխարհի բոլոր մայրերը, առանց բացառութեան. Որովհետեւ անոնց մէջ կը գտնեն քու մայրական հարազատ Պատկերդ՝ գթութեան եւ նուիրումի մարմնացումով:

Սակայն... Ո՛չ մէկը կրնանք սիրել քեզի չափ. Դուն մեծաշնորհեալ տեղ կը գրաւես մեր սրտին խորքը, ինչպէս նաեւ բոլոր սիրելիներուդ. Յաւիտեան Անմահ պիտի մնաս, եւ սերունդէ՝ սերունդ աւելի պիտի զօրանաս եւ աւելի պիտի գնահատուի տիպարդ:

Աղօթք, լոյս եւ խաղաղութիւն անմեղ ու ազնիւ հոգիիդ ով Աննման Մայր իմ:

. Remises
. Sepelios
. Traslados
CASA Rivera
CORALLO, CUFARO Y CIA.
Jubilados, pensionados, cónyuges y fliares. sin cargo
Av. Córdoba 4902.
T.E.: 773-2800/772-3288

RESTAURANTE ARMENIO
NUBAR
• ALTA COCINA ORIENTAL
Reserve su lugar
Cnel. Niceto Vega 4615 - Capital
Tel. 774-8571
Abierto todos los dias a partir de las 20 hs.
... mediodia

ՀՐԱՊԱՐԱԿ ԵՒ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹԻՒՆ, ԱՐՑԱԽ, ԲԱՑՅ ՆԱԵԻ ՈՒՐԻՇ ԲԱՆԵՐ

(ՀԱՐ. 11-ՐԴ ԷՋԷՆ)

Ար,- ու ցոյց կուտայ Օվեսիմի չէնքին այդ պահուն որքա՛ն խղդներու խումբը, որ այսպէս կոչուած՝ «Ղարաբաղի կոմիտէի» ներկայ կազմին անդամները կը ներկայացնէ:

- Ու նաեւ յարմար է ապտուվլենի տեսակէտից,- կ՚ընդհատէ կողքէս մէկը: Ու որ հարցական հայեացքս կը դարձնեմ իր կողմը՝ կը շարունակէ:- Անհրաժեշտութեան դէպքում՝ ժողովուրդը կարող է անարգել դուրս գալ պատնէշից,- ու հայեացքով ցոյց կուտայ շրջապատող բոց տարածութիւնները ու լայնուղիները:

Իսկ որեւէ հիմք կա՞ր արդեօք նախագուշակութեան,- հարց կուտամ խոհափեղս՝ չթաքցնելով ընդհանուրին յայտնի իրողութիւնները տարբեր տեղեկութիւններ քաղելու դիտաւորութեամբ:

- Անշուշտ,- կը յարէ ան ձի մը ղռչային, - սրան սոված են ասում՝ յանկարծ որոշից՝ ու ոչ մի կլազնոսթ ալեա չի օգնի:- Եւ անդրադառնալով որ ընկերներէս ուրիշներ կը փորձեն առարկել՝ արագօրէն վրայ կը բերէ:- Ինչո՞ւ, չպատահե՞ց... Զաւթիմոցոյնից յետոյ չէ՞ք միտում ի՛նչ պատահեց... Ինչպիսի լարուած օրեր էին... երեք օր ամբողջ բանակայինները փակել էին Օվերայի մուտքերը, քիչ էր մնում որ ընդհարում լինէր տղաների ու բանակայիններ մէջ...

- Եւ այդ դէպքում աղէ՛տ կը լինէր մեր ժողովրդի համար,- հանդարտ եւ լրջախո՛հ՝ դիտել կուտայ ուրիշ ընկեր մը:

- Լինում էր՝ թո՛ղ լինէր, ինչ ունենք կորցնելու: 70 տարի շարունակ խաբել են մեր ժողովրդին, 70 տարի շարունակ ուզեցել ենք խաբել: Ել չենք կարող: Թուրքերը մեր գլխին Սումգայիթն են քարգում, կենդրոնական թերթերն ու Վրեմյան չեն լսիր մե՛ր գլխին են թափում, էլ էքստրեմիստ, էլ շովինիստ, էլ նացիոնալիստ, էլ չգիտեմ ի՛նչ զահրումար ասես մեզ չեն վերագրում:

Սեպտեմբերին ու Մարտին ե՛ս էի որ, հենց այստեղ, բարձր բռնել էի կարպաչովի նկարը եւ ամբողջ ուժով «Կլազնոսթ» ու «Փերեստրոյկա» էի բղաւում: Իսկ դուք տեսաք էդ փերեստրոյկան ի՞նչ օյին բերեց մեր գլխին... 18 Յուլիսին, Գեղարդոյն Սովետում, ոնց որ մե՛նք լինէինք մեղադրեալի աթոռին նստած: Չէ՛, աղբէր ջան, ես ոչ մի բանի չեմ հաւատում ալլեա, ես նիհիլիստ եմ: ...Ես օր էլ մեզ կանչել էր մեր շէֆը՝ թէ վաղուանից աշխատանքի սկսենք, վերջ տանք գործադուլին: Ինչի՞ սկսենք, այ մարդ, ի՞նչ երաշխիք ունենք: Մեր ժողովրդի զէնքը է՛ս է որ կայ· գործադո՛ւլը, դասադո՛ւլը, հացադո՛ւլը, նստացո՛ւյցը: Թող էդ վորոնեժցի բանուորն ու մինսքցի գործաւորը իմանան, որ եթէ մենք չաշխատենք՝ ինքն էլ չի ուտի, սոված կը մնայ...

Ափ ի բերան կը մնան այս խօսքերուն վրայ: Խօսողը համալսարանաւարտ, յօդուածներու եւ մենագրութեան մը հեղինակ մասնագէտ մըն է· լաւ գիտէ նաեւ մեր ժողովուրդին պատմութիւնը: Եւ սակայն կը կարծէ թէ կարելի է ճնշում բանեցնել ռուս, ուքրանացի կամ պելոռուս բանուորին եւ անոր միջոցով՝ Մոսկուայի իշխանութեանց վրայ՝ Հայաստանէն համապատասխան լսբը, մեքենայի մասը կամ ուրիշ արտադրանք չուշարկելով, խորհելով որ տնտեսական ինքնահաւասարակումի անցած յիշեալ բանուորը կամ ծառայողը առանց եկամուտի մնալով իր դժգոհութիւնը պիտի փոխանցէ վերեւի իշխանաւորներուն:

Բարեբախտաբար, կողքս կը պատասխանէ ուրիշ ընկեր մը·

- Քո ասածը քամիքազութիւն է, հարակիրի՛, անձնասպանութի՛ւն: Դու գլուխդ պատոմն ես տալիս, պատն պատոմն ես տալիս, պատն էլ՝ գլխիդ: Վորոնեժում կամ Խարքովում նստած ռուս բանուորի վեճն (հոգ) էլ չի լինի թէ դու ինչի՞ համար չես աշխատում· Ռուս բանուորը իր վոտկան գիտի· չատացաւ՝ քո հէրն էլ անիծած, կը գտնի աշխատանքային ուրիշ պարտևեոր (գործընկեր) ու նրա՛ հետ պայման կը կապի: Նա ոչ մեր հարցը գիտի, ոչ էլ Ղարաբաղինը: Զկարդացի՞ր էդ օրը մի ռուս բանուոր ի՛նչ նամակ էր գրել իրենց Թերթում· գրում էր՝ «Հայեր, ատրպէյճանցիներ, չէ՞ր կարող միանալ ու էդ դարաբաղցիներին մի լաւ հուպ տալ»... Նա մեր սաղին կովկասցի է համարում, մի ազգ ու մի ժողովուրդ: Նըրան չի հասել, չեն հասցրել մեր պրոբլեմները: Դրա համար պէտք է Գրեժնեւին մեղադրել, Ալիեւին մեղադրել, Ստալինին ու Բերիային մեղադրել: Դրա համար մեր Դեմիրճեանին պէտք է մեղադրել, որ պինդ փակել էր մեր պատմաբաններէ էլ, ի՞նչ ես կարծում, եթէ բերանը՝ որ չխօսեն: Աեենք նա չէր էլ կարող չփակել· կը թողնէի՞ն որ... Համ ռուս բանուորն ու գիւղացին ի՞նք որոշի մեզ պատպրանքը չուշարկել, բա էդ դէպքում ի՞նչ կը լինեն մեր մի բուռ Հայաստանն ու ժողովուրդը: Մեր նաւթը մեզ մի չաթաթ էլ հերիք չի անի, մեր հացն ու կարագը հազիւ երկու ամիս մեզ կը բաւարարեն, միսը՝ երեք ամիս...

Ու կը չարունակէ խօսիլ Խ. Միւռէյեան տարածքին մեր կորնցուցած վարկին մասին, տնտեսական հզօրանքի քաղաքական օգտագործման անհրաժեշտութեան մասին, ռուսներու մօտ՝ իր բառով՝ ագիտացիա, իսկ մեր հակացողութեամբ՝ լոպպիինգ կատարած չըլլալու իրողութեան մասին, Մոսկուայի առջեւ մանեւրելու անհրաժեշտութեան եւ գործադուլին անյարմար պէնք մը ըլլալու փաստին մասին:

Այս կապակցութեամբ, յետագային կ՚իմանամ նաեւ կարծիքը մեր յայտնի մտաւորականներէն ոմանց:

Ց. ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ

Ց. ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ

(ՇԱՐ. 1)

ՈՉ ԵՒՍ Է ԸՆԿ. ԱՒԵՏԻՍ ՇԱՀԻՆԵԱՆ

(ՇԱՐ.Ը 14-ՐԴ ԷՋ)

ի հայ գաղութին Մարմինը ամփոփուեցաւ Գեղեամանի գերեզմանատունը:

Ռազկի Հարաւ Ամերիկայի Նոր Վարչութիւնը, յանուն իր 4 ժամանակիցներուն, Պետնոս Այրէս «Սարտարապատի խոր- ... Նաեւ Մոնթեվիտէոյի Թէքէեան լսարանի խմբագրութիւնը իրենց խորագոյց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալին կողակից՝ Տիկ. Ալմաիտ Ցէր Պետրոսեան Շահինեանի, զաւակներ՝ ընկերներ՝ Հրայր, Նազիթի եւ Քաթրի Շահինեանները, Ցէր Պետրոսեան, Ցէր Ցարութիւնեան, Արուվեան եւ Տիշչեքենեան ընտանիքներուն, ինչպէս նաեւ համայն ընտանեկան պարագաներուն եւ ազգականներուն:

«ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ»

Խ Ա Չ Բ Ա Ր Թ Ի Ւ 51

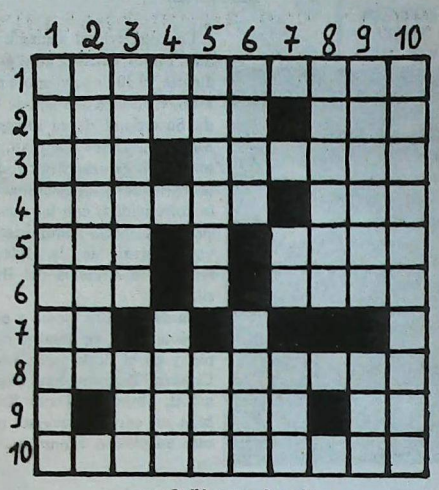

«ու»ն մէկ տառ հաշուել

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1.- Աղաչական: 2.- Իջեւանեն հայ նշանաւոր նահապետ մը: 3.- Տապ - աջէն ձախ՝ խորովմէ: 4.- Շիտակ - աջէն ձախ՝ տոհմ: 5.- Աջէն ձախ՝ կը ծխայ - աջէն ձախ՝ կորուստ: 6.- Վտանգաւոր մարդոց եւ կարգ մը վայրի կենդանիներու ապաստարան - փշրուած գանկ: 7.- Զաստուած: 8.- Միեւնոյն գործ ընող մարդիկ: 9.- Այդ ամսուան առաջին օրը հայրենիքի գործադուլներու յաւտուկ օրը է - աջէն ձախ՝ ուշադրութիւն: 10.- Կրճատուած ստորագրութիւն:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1.- Իշխան: 2.- Մարտիկ: 3.- Մշտաթալար բոյս - վարէն վեր՝ մէջը կ՚ապրիմ է: 4.- Դերաձուն - վնաս: 5.- Վարէն վեր՝ հիւանդապահուհիները կ՚ընեն - վարէն վեր՝ ոգի: 6.- Զորսէն մէկը - վարէն վեր կոտրած դիտակ: 7.- Դերաձուն-բուրդ: 8.- Այս եղանակին, բոյսերը կեանք կը ստանան: 9.- Վերահաս - իրար խառնուած շիշ: 10.- Երբեմն, դիպուածաւ, մարդիկ այս զգացումը կ՚ունենան:

ԼՈՒԾՈՒՄ ԹԻՒ 50 ԽԱՉԲԱՌԻ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1.- Նախագահ, Ալեք
2.- Առանա, անտերն
3.- Զարեհ, է միճ
4.- Ամ, լողալ, ազա
5.- Րիօ, Խօսնակ
6.- Մէ՛ւռօ
7.- Ասատ, Սուտան
8.- Նարտ, սնաշ
9.- Էվա, կիրով
10.- Ատէ, արարէ
11.- Ցոնական, նրա
12.- Ութսունամեակ

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1.- Նագարեան, այո
2.- Ատամի, Սարտու
3.- Խար, Օմար, ենթ·
4.- Աանել, էտուէ, աս
5.- Գահոյճ, վակո
6.- Հարաւ
7.- Հայախօսս, աննն
8.- Լօ, ոսկը
9.- Ատէ, սիւնիճ
10.- Լեման, Տար, Ոէ
11.- Երիզա, Աշուրա
12.- Քննական, վտակ

Su café molido
al gusto oriental

Gran Visir

Boedo 510.
T.E.: 97-4763

Celebración jubilar de Monseñor Karibian

La colectividad armenia de San Pablo celebró con gran alegría, el 30 de noviembre pasado, el Jubileo de Plata de Vida Sacerdotal de su Obispo, Monseñor Datev Karibian, en un acto organizado por todas las entidades y asociaciones de la colectividad, con los auspicios del Consejo Administrativo Central de la Iglesia Apostólica Armenia del Brasil.

Sardarabad se asocia a esta celebración y, en nombre propio y en el de la Asociación Cultural Tekeyan, hace llegar a S.E. Monseñor Datev Karibian sus congratulaciones por este auspicioso acontecimiento.

Debutó en Montevideo el Conjunto Infantil de Danzas Armenias

Este Conjunto fue creado y alentado en el seno de la filial de UGAB de Montevideo. Está integrado por niños entre 5 y 10 años, pertenecientes a la colectividad armenia del Uruguay, que a su personal simpatía unen una buena preparación para la danza.

Por ello, su presentación el 5 de noviembre en el "Cilindro Cerrado Municipal", ante más de 1.500 personas, fue un éxito singular, tanto en la danza **Pert Bar** como en **Uraj Bar**, con una auténtica presentación de coreografías y de trajes típicos armenios.

El espectáculo fue excelente y, sin duda, contribuyó a satisfacer el objetivo de su director, Adolfo Aidician, quien preparó a este conjunto con el propósito de difundir la cultura armenia.

"Sin pasado no existe futuro. Sin raíces no existe el árbol".

Como un árbol con largas raíces, Armenia permanecerá en el mundo por su arte, su cultura y su tradición histórica.

EL PROFESIONAL LOS RECETA BARTAMIAN LOS DISEÑA SU HIJO LOS PREFIERE LINEA PIE/RECTOR DE ORTOPEDIA BARTAMIAN

CALZADO CORRECTIVO A PRUEBA DE CHICOS. CALIDAD Y DISEÑO

Calzado Correctivo

Calzado Deportivo

PLANTILLAS CORRECTORAS

Ortopedia Bartamian tambien las pone a sus pies

ARTICULOS DE ORTOPEDIA EN GENERAL

Descuentos desde el **30%** a Obras Sociales. Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.

ORTOPEDIA OB

Bartamian

Av. Belgrano 1699 Tel. 45-5213 Bs. As.
Av. 7 N° 1134 Tel. 3-4935 La Plata

Por Sarkis Kabadaian

Conjunción de arte: Nairí y la danza

Fue el sábado 5 de noviembre en La Misericordia. El Conjunto de Danzas **Nairi** celebraba su 10° aniversario con un recital de danzas. Y el espectáculo fue apoteótico. La gracia, la soltura, el manejo del cuerpo... el arte, en definitiva, penetraron gratamente la sensibilidad del auditorio.

Todos los artistas estuvieron a la altura de sus antecedentes, especialmente en la interpretación de "Zorba, el Griego", "La Danza de los Beduinos", mereciendo especial mención la dirección y actuación como solista de Bedik Ayvazian, un profesional de singular valía.

También se destacó el Conjunto Infantil que acompaña al elenco, semillero de futuros grandes bailarines y el Conjunto Musical con la presencia de Abraham Bechadjian, en clarinete, y Armenuhí Tekyan en canon.

Debo agregar que, en mi opinión conjuntos de esta valía deberían realizar más de un recital anual, aún con presentaciones en otros centros culturales fuera de la colectividad, ya que este retaceo priva al público de tan calificadas expresiones artísticas.

COCINA

Razmouhí Khurlopian

Budin de seso

Tomar un seso, quitarle la membrana que lo cubre, hervirlo y dejar enfriar; luego cortarlo en rodajas, sin romperlo.

Un kilo de papas peladas, cortarlas en rodajas no muy finas, sancocharlas (o sea colocarlas en agua hirviendo para ablandar), luego salarlas. Cebollas cortadas en rodajas, en cantidad necesaria.

1 taza de caldo de carne o de pollo, 50 gramos de manteca y 50 gramos de aceite.

Aparte, mezclar los siguientes ingredientes: 1 taza de apio picado (tomar solo la parte blanca, limpia de hilos), 1 taza de queso rallado, 1 taza de pan rallado.

Untar una asadera con manteca, cubrir el fondo con una capa de papas, rociar con parte de la mezcla anterior, cubrir con la cebolla, echar otro poco de la mezcla, distribuir el seso cortado en rodajas y terminar de colocar los demás ingredientes; en la última capa el resto de la mezcla. Rociar con el aceite y manteca derretida, agregando la taza de caldo.

Cocinar a horno moderado.

Nacimiento

Denise Khurlopian

Fue muy alegre y feliz la llegada de Denise, el 30 de octubre pasado, al hogar de Alicia Inés y Eduardo Khurlopian.

Una alegría que también inundó a sus hermanitas Romina y Giselle y, por supuesto, a sus abuelos Razmouhí Khurlopian, y Cecilia Inés y Ricardo Caffeti.

Un acontecimiento sin duda promisorio para la colectividad.

Donaciones:

Sra. **Razmouhí Khurlopian,** a Sardarabad, por el nacimiento de su nieta Denise A 200.

Jeranuhi Keleian de Terzian

Su fallecimiento

El miércoles 23 de noviembre se produjo en esta capital el fallecimiento de la señora Jeranuhí Keleian de Terzian, miembro de nuestra colectividad y madre de Manug, Arsen y María Terzian.

Tanto en el responso, que tuvo lugar en la Iglesia de San Gregorio El Iluminador, como en su entierro llevado a cabo en el cementerio armenio de Villegas, se puso de manifiesto el aprecio ganado por la señora Jeranuhí entre sus parientes y amigos.

Periódico Armenio "SARDARABAD" de la ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN

Redacción y Administración Cnel. Niceto Vega 4779 1414 - CAPITAL FEDERAL T.E. 771-2520
Horario de atención: *Lun. a Vier. de 10.00 a 19.00 hs.*

Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 119941
Director MIHRAN SARAFIAN

Corresponsalía, receptoría de avisos y suscriptores en
BRASIL
Sr. Hrair Stepan Chahinian Av. Coxingui 191 - AP. 84 CEP. 0579 - Sao Paulo - SP - Brasil
URUGUAY
Dr. Pedro Tanielian Benito Blanco 675 AP. 201 T.E. 70-3114 Montevideo

Confiterías **Steinhauser**

SALONES DE TE-SERVICIO DE LUNCH-ENVIOS A DOMICILIO-REUNIONES

BUENOS AIRES: AV. CABILDO 1924 Tel. 781-0861/6555 • PARANA 1343 Tel. 42-9507/4828
AV. SANTA FE 1289 Tel. 41-5247 • ESMERALDA 1219 Tel. 312-7136
GUIDO 1965 (esq. Junin) Tel. 804-2136 • SUCRE 2439 Tel. 781-6524 (Rotisseria)
MARTINEZ: RAWSON 2133 Tel. 792-5774 SAN ISIDRO: ACASSUSO 469 Tel. 743-1501

HAIG GORGODIAN, titular de la empresa, invita a la colectividad a apreciar sus excelentes servicios de lunch, bodas, cocktails y recepciones en general, asegurando una atención especial en cuanto a calidad y precio